

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12

Telefon št. 34.

V odločilnem trenutku.

Ali odstopi Clary ali nastopijo češki poslanci obstrukcijo — to je alternativa pred katero stojé danes odločilni krogi. Na odločitev ne bo dolgo čakati. Odločitev je samo vprašanje nekaterih ur.

Občni položaj v parlamentu se je vsled avdienc parlamentarnih voditeljev pri cesarju pač znatno spremenil, ali vzlic tem avdiencam, vzlic cesarjevi želji, naj se Claryjevemu ministrstvu dovolita budgetni provizorij in zakon o razdelitvi užitnin, vender ni nič upanja, da se to zgodi.

Načelnik mladočeškega kluba, dr. Engel, katerega moški ponos tudi pred cesarskim prestolom ni zapustil, je cesarju naravnost povedal, da češki zastopniki Claryjevemu ministrstvu ničesar ne dovolijo in tudi tistih predlog ne, ki se proglašajo za državne potrebe.

Stališče čeških poslancev je umevno. Claryjevo ministrstvo se ni zadovoljilo samo z razveljavitvijo jezikovnih naredeb, nego se je na vso moč pehalo, da je z najprovo katoričnejšim postopanjem pokazalo, da ni nevtralnó, nego popolnoma nemško-strankarsko ministrstvo. Vlada, ki je zasekala češkemu narodu globoko rano s tem, da je razveljavilo jezikovne naredbe, ni sprevidela, da mora z milim, obzirnim in vseskozi pravičnim postopanjem ublažiti nastalo razburjenje, nego je vlivala še olje v ogenj. Pomisliti je samo treba, kako je postopal Kindinger, kako je dal strgati češke napise, kako je dal nemudoma odstraniti češke tiskovine ali kako je hitel, da je spravil na mesto predsednika celjskega okrožnega sodišča Wurmserja, in lahko je umeti, da češki poslanci ne morejo proti vladi drugače postopati, kakor da porabijo če treba tudi najskrajnejša sredstva, da to ministrstvo odstranijo. Le odstop tega ministrstva bi bilo zadovoljivo zadoščenje za vse, kar je zadelo Čeha. Ko bi češki poslanci tej vladi votirali politično zaupnico, bi izgubili vso zaslombo v narodu.

Kakor smo rekli, ni avdiencia, ki jo je imel dr. Engel pri cesarju, čisto nič spremenila stališča čeških poslancev proti Claryjevemu ministrstvu. Ostali so trdni, ostali so možje! Pač pa je lahko mogoče, da bodo primorani spremeniti svojo dosedanjo taktiko in obrati drugačne strune, ako se jim ne žrtvuje Clary.

V resnici se je namreč položaj vsled rečenih avdienc bistveno spremenil. Dokler so Čehi smeli računati na to, da jih bo celokupna desnica podpirala, da bo vstrajala na njihovi strani, dotlej so se lahko omejevali na mirno opozicijo, dobro vedoč, da vlada opoziciji parlamentarne večine ne more kljubovati. in da bo morala pred njo kapitulirati. Sedaj pa so Poljaki in nemški klerikalci se uklonili želji krone in hočejo glasovati za tiste predloge, ki se proglašajo kot „državne potrebe“. Jasnega poročila o stališču, ki je zavzemo slovenski in hrvatski poslanci, sicer še nimamo, ali po tem, kar je citati o avdienci Bulata in Povšeta, sodimo, da se bode najbrž tudi „Slovanska kršč. narodna zveza“ ločila od Čehov. Slednji bodo torej vsaj v borbi proti budgetnemu provizoriju in proti zakonu o razdelitvi užitnin izolirani in odkazani na svojo moč. V takem boju pa imajo samo tedaj upanja na zmago, ako se poslužijo najskrajnejšega sredstva, namreč obstrukcije. Le z obstrukcijo zamorejo Čehi zadrževati vsa posvetovanja poslanske zbornice toliko časa, da postane nemogoče, dognati parlamentarno obravnavanje večkrat omenjenih predlog pravočasno, to je do novega leta. Do tedaj pa morajo te predloge biti rešene, bodisi parlamentarnim potom ali s pomočjo § 14. Toda tega paragrafa se sedanja vlada po svoji izjavi ne more poslužiti in zato jej ne preostane drugo, kakor odstop.

Čehi bi sicer z obstrukcijo ne mogli tako lahko delati, kakor svoj čas Nemci, premagati bi imeli veliko večje ovire, ali o tem, da bodo ž njo do novega leta dobro izhajali in da bodo preprečili sprejetje bud-

getnega provizorija in zakona o razdelitvi užitnin, o tem ni nobenega dvoma.

Z ozirom na to se sodi v parlamentarnih krogih, da bodo merodajni krogi rajši žrtvovali Claryja, kakor da bi izzvali češko obstrukcijo in računali se povsem resno z odstopom Claryjevega ministrstva, kateremu bi za sedaj sledilo zopet uradniško ministrstvo. Ta rešitev je tudi najverjetnejša, zakaj v drugem slučaju je češka obstrukcija neizogibna.

Čehi imajo sicer namen, da bi tudi v slučaju, če bi začeli obstrukcijo, ostali v prijateljskem razmerju z drugimi strankami desnice in gotovo je, da se bodo vsemu ogibali, kar bi mej njimi in temi strankami provzročilo nasprotje, ali obstrukcija je tako orožje, da je vsako prorokovanje nemožno, čim se tega orožja kaka stranka poprime.

Trenotek, v katerem se nahajamo, je torej velikega pomena in odločilne važnosti za vso prihodnost.

V Ljubljani, 23. novembra

K položaju.

Sprejemi parlamentarcev so končani, a položaj je ostal vzlic temu prav tako nejasen, kakor je bil. Gotovega ne ve nihče. Dočim trdijo nekateri, da je „dobil Clary zopet zraka“, pišejo drugi, da je usoda Claryjevega kabineta sklenjena in da se umakne kmalu novemu koalicijskemu ministrstvu. Poroča se, da je rekel cesar Povšetu, da se umakne sedanje ministrstvo takoj, ko se doženeta dve glavni, sedaj na dnevnem redu stoječi točki, nagodba in izvršilni zakon. „V koalicijskem kabinetu bodo zastopani — je dejal baje cesar — vsi avstrijski rodovi. Slovenci, ki so tako dobri s Čehi, ne ostanejo osamljeni.“ Hkratu pa se poroča, da so pripravljene Čehi na obstrukcijo in da so Poljaki izjavili, da bodo Čeha podpirali. Čehi nameravajo baje začeti obstrukcijo takoj, če se postavi provizorij pred nagodbo na dnevni red, in za

hte vajo odločno, da odstopita Clary in Kindinger. Voditelja češke obstrukcije bi bila poslanca Fořt in dr. Stransky. Jugoslovanski klub pa ne bo delal obstrukcije. Posl. Povše je baje izjavil cesarju: „Obstruktion liege seiner Partei völlig fern.“ Vendar poročajo dunajske brzojavke, da je jugoslovanski klub s Čehi solidaren, v kolikor se gre za slovanska vprašanja. Za „državne potrebščine“ pa meni klub baje glasovati. Te vesti, ki se širijo po listih, seveda niso zanesljive ter temelje menda le na kombinacijah in — skritih željah. Gotovo je le, da se Claryju stolec vzlic avdiencam pri cesarju že jako maje in da se v desnici pripravlja odločno nastopanje proti sedanji vladi. Da so Čehi prvi zagovorniki ostre taktike, je naravno. Vsekakor se v kratkem pokaže, koliko je vredna sloga in edinost desnice.

Kvotno vprašanje.

Ne vemo, kolikokrat sta se razšli avstrijska in ogrska kvotna deputacija brez uspeha in že opetovano se je zablskal nad njima Damoklejev meč cesarske samoodločbe. Šele v ponedeljek so se vrnilo avstrijski deputati iz Budimpešte na Dunaj, ne da bi bili mogli nagniti Ogrov, da se sprizajni s 35% skupnih državnih prispevkov. A že predvčerajšnji dunajski listi so prinesli vest, da je dobil predsednik avstrijske kvotne deputacije, grof Schönborn poročilo, da so ogrski zastopniki pripravljene začeti nova obravnavanja, ker dovolijo povišanje kvote na 34.3875%. Avstrijska kvotna deputacija je seveda na to povabilo odgovorila, da pride na nova obravnavanja. Ogrom je bilo največ ležeče na tem, da se doseže neki uspeh. Upali so, da odtrgajo vsaj košček od avstrijskih zahtev, ker vedo, da bi jim sicer cesar sam določil kvoto 35%. In to upanje Ogrov se je uresničilo. Deputaciji sta se včeraj zjediniili. Nova avstrijska kvota znaša 65.6%, nova ogrska kvota pa 34.4%. Avstrijska dosedanja kvota se torej zniža za 3% in ogrska kvota za toliko zviša. S cer pa

LISTEK.

Pismo iz Rusije.

Spomini s potovanja.

(Spisal Karandaš.)

Mačeha! . . . Pisana mati! . . . Zatirani in gladni pastorki. Ne, ne! Nič o tem, kajti človek pozabi v materinem naročju zlobo vsega sveta . . .

Oh, ti barbarska Rusija! Ko sem se odpravil z doma na pot, godilo se mi je skoraj tako, kakor se pripoveduje o tistem mladeniču, ki si je domača vrata navezal na hrbet, da bi ga tuja ne bila po petah. Ali se smejite moji naivnosti? Bože moj, ali je to res smeha vredno, ako se človek seli iz države kulture in redu v necivilizovani svet? To je junaštvo, občudovanja vredno junaštvo, a ne smeha! Občudujte me torej kakor misionarja, kateri prodira s križem v roki med — divjake! Hahaha . . .

Da se resnica prav spozna, treba je čuti dva zvona. Dobro! A če nista oba jednaka, končno vendar večji zvon premaga s svojim velikoustnim bučenjem manjšega. Kaj sem nameraval reči? Malo dobrega sem slišal o Rusiji, slabega pa polna ušesa. Težkega srca sem se poslavljaj od Dunaja. — „Mein Liebchen ist mein Wien“ — ah, dunajske udobnosti pač ne bom srečal v Rusiji . . . Na Dunaju nisem slišal nobene

slovenske besede, a kaj temu! Saj sem vzlic temu bil prepričan, da sedaj tu, sedaj tam koraka mimo mene Slovan, samo poznal ga nisem. Slovan se pač čuti povsod doma in varnega pod mogočnimi krili habsburškega orla, naj si bo na nemškem Dunaju ali v slovenski Ljubljani . . .

V Krakovem sem pa doživel prvi čudež na avstrijskih tleh. Kako vas naj pripravim dostojno nanj, da bi vam preveliko začudenje ne škodovalo na zdravju? . . . Ni jedne nemške besede nisem slišal v vsem mestu, nobenega nemškega napisa nisem čital . . . Neverjetno, kaj? Eh, nikar ne zavidajte krakovskih Slovanov, a tudi ne blagrujte jih, kajti Bog skrbi za vse in tako ima tudi vsak Slovan svojo pijavko. Na Kranjskem imate klerikalce, na jugu so Lahi, okoli in okoli Nemci, med Poljaki pa židi. Vse polno črnih, obnošenih kaftanov, skrivljenih hrbtov, nosov in nog, oh, in ginljivo dražestnih kodrov, binglajočih za nšesi pristnih poljskih židov . . ., po ulicah pa tuintam hebrejski napisi.

„Le naprej, le naprej, dokler je še vetra kaj“ . . .

Da bi spoznal prosti narod, vozil sem se nekaj časa v tretjem razredu. Inteligenca je povsod ista in ne poda nič novega in zanimivega s svojim mednarodnim licem. Da, le nekaj časa sem se vozil v tretjem razredu, ker sem se vzlic svojim demokracijskim nazorom skrajno slabo počutil med

. . . židi. Študiral sem jih nekaj časa, dva sta opravljala svoje molitve, kar je bilo precej zanimivo. Govorili so grozno nemščino in . . . hm! nekateri so provzročevali v kupeju neznosnen smrad, sosebno ako je bilo toplo. Sklenil sem trdno, da sem se to pot zadnjikrat vozil v tretjem razredu.

Na obmejni avstrijski postaji sem moral prenočiti radi prtljage. Bilo je pozno zvečer, ko sem izstopil. Vprašal sem železniškega uradnika po svoji, naprej poslani prtljagi, ako je nemara že došla in obenem ga prosil, naj mi priporoči kateri dober hōtel. To je zapazil odrgnjen in zamazan jud, kateri se me je držal kakor klošč ter me kakor angelj varuh na vsak način hotel peljati v hōtel „Odessa“, ki mi ga je priporočal uradnik. Že sem si mislil: „Glej, kako je urjuden in postrežljiv . . . Krivico si jim delal! . . . Moj Bog, ko pa tako grozno slabo diši!“ . . . „Hōtel „Odessa“ nahe hier, Hōtel „Odessa“ gut, ich Ihnen zeigen, kommen Sie, ich Sie führen, Hōtel gut, ich kennen“ . . . Malo sumljiv se mi je videl ta hōtel, ki mi ga je jud tako hvalil, no pa saj mi je tudi uradnik na kolodvoru svetoval, naj prenočim tam. A prej se mi je reklo, da je blizu postaje, sedaj pa se pot grozno vleče . . . Hm, hm! Vendar, vendar! Temno je bilo grozno, hōtela nisem nič videl, vendar je jud zavil s ceste in po mačje skočil čez nekaj stopnic z besedami: „Bitte, Hōtel hier, Hōtel nahe, Hōtel gut, gut!“

Hm, čuden hōtel! S svečo je prišel naproti mlad jud, kolikor ga je bilo od nog do glave. Moj vodnik mu je nekaj zašepetal in predno sem se prav zavedel, stal sem sredi razdrapanne izbe v prtiličju. Brrr . . . ta duh po judih! Fant, natakari in sobarica obenem je za silo lomil nemščina. Tukaj naj opomnim, da jud sploh nobenega jezika dobro ne govori in hebrejščino je v njegovih ustih mešanica vseh tistih jezikov, s katerimi je živel v dotiki. Prvo moje vprašanje je bilo, kako se imenuje hotel. „Hōtel Weigler“. „Kako še?“ je bilo moje nadalnje vprašanje. „Ali je tu hōtel „Odessa“?“ „Da, hōtel „Odessa“!“ „Dobro! Imate li še več sob?“ — „Štirinajst še v nadstropju, a vse so oddane.“ — „No, lepa družba — lahko noč — med samimi judi. Precej denarja sem imel pri sebi, orožja nobenega, šele proti jutru sem mirno zaspal. Vrata in okno sem zabarikadiraj z mizo in stoli. Ali pomislite, kako sem strmél drugo jutro, ko sem se čim prej odpravil na kolodvor! Obrnivi svoj pogled nazaj na „hōtel“, sem skoraj padel na hrbet, kajti take beznice še nisem nikoli videl, kakoršna je bila le-ta! Zona me je obletela! Ko pridem par korakov naprej, zagledam na lepi jednonadstropni hiši naslov „Hōtel Odessa“ . . .

Nisem vedel, ali naj bi se smejal ali jezil, da bi judove zmage ne povzdignil! . . . S prvim vlakom naprej! Še jedno postajo in fant bo na ruskih tleh! Hvala!

če sta se tudi kvotni deputaciji zjedini, še ne bo tako kmalu vprašanje rešeno, kajti razpravljane kvotnih sklepov v parlamentu nikakor ne bo gladko in mirno. Krščanski socialisti so tudi odločno proti nagodbi, ker vedo, da pomnože s tem svojo popularnost. Komično pa je, da zahtevajo, naj dogodbo dovoli desnica, katero bodo potem seveda le še tem strastnejše napadali. Prava komedija, katere režiser je famozni dr. Lueger!

Z bojišča v Južni Afriki

ni posebno važnih poročil. Usoda Ladysmitha še ni odločena, kajti zadnje vesti, da je mesto padlo, in da se je White podal, niso bile resnične ter ga Buri še vedno oblegajo. Poročalo se je, da divja v vojski Whiteja tifus, da okoli Ladysmitha neprestano dežuje, in da se je spremenil tabor Burov v pravo močvirje. Obe vojski mnogo trpita, ter je vztrajnost Whiteja vsekakor občudovanja vredna. Menda pa so Buri sprevideli, da izgubljajo z Ladysmithom dragoceni čas, in da jim grozi z vzhoda in juga velika nevarnost, ako pusté, da proderejo Angleži do Ladysmitha ter se ondi zjedinijo z vojsko Whiteja. Zato so pustili obleganje Ladysmitha in odrinili z 10.000 vojakov proti Pietermaritzburgu, glavnemu mestu Natala, pred Ladysmithom pa je ostal le velik oddelek, ki bo vzemiral Whiteja ter ga zadrževal v sedanjih pozicijah. Mesto Estcourt so takisto pustili na strani ter ga zastražili le z večjim oddelkom. Buri menda res nimajo spretnosti v obleganju mest ter se obneso vedno le v malih praskah in nenadnih napadih. Iz Kapstadta poročajo, da pribajajo ladje z novimi angleškimi četami jako zakasnelo, in da jih precej še sploh ni. Transport je sila težaven. V kapski koloniji je proglasila angleška vlada v devetih okrajih obsedno stanje, ker se boji ustaje in nemirov. Gotovo je to slabo znamenje za Angleže.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 21. novembra.

Seji je predsedoval župan Hribar. Overovateljema zapisnika sta bila imenovana obč. svet. Klein in Škrjanc.

Župan Hribar je naznanil, da je obč. svet. Franjo Hribar odložil svoj mandat, kar se je vzelo na znanje.

Potem je župan omenil petdesetletnico, ki jo je v soboto praznoval biskup Strossmayer. Slavil je velike zasluge Strossmayerove za hrvatski narod, za Slovanstvo sploh, in za Slovence posebej ter dejal, da v Strossmayeru uvidi ves svet moža izrednih svojstev. Biskup Strossmayer je eden izmed onih cerkvenih dostojanstvenikov, ki propovedujejo vedno bratsko ljubezen in tolerantnost, in Slovenci bi le želeli, da bi nam nebo poslalo moža kakor je škof Strossmayer. (Živahni dobro-klici in klici „Slava“ Strossmayer).

Župan je na to prečital brzojavko, ki

Bogu... tam bo pa menda tudi konec židovske družbe. Ruski narod! Eh, tvegajmo se svojega sklepa — hajd v III. razred! Voz ni bil ravno prenapolnjen. Meni vis à vis je sedela gospica, ki je pridno pušila cigarete in precej dobro razumela moje poskuse v ruskem govoru. Okoli mene pa ljudje, ki so sumljivo vonjali po... česnu... Brrr... nemara spet židovi... Poslušam, poslušam in vlečem na ušesa njih govoric, hm! čudna zmes! Ni ruščina, ni poljščina... križ božji!... tu pa tam kak stavek v pokvarjeni nemščini! Smo že spet skupaj! No, sedaj pa še bodi „anti“! Hahaha! le spoznavaj ruski narod! S česnom parfumovani sopotniki so po moji slabi ruščini takoj spoznali v meni tujca, nemara celo jednega izmed izvoljenih. Zaupno so začeli govoriti z menoj po... nemški. Moje ruščine niso umeli. Na moje vprašanje, ali so Rusi, potrdili so moje sumničenje, češ, da so ruski evreji. Ta mi je oblastno zabičeval, da stavijo svoje sinagoge, kjer se poljubi njim, brez ozira na Ruse, kateri nima ničesar govoriti v tej zadevi. Nehote sem se spomnil basni o slonu in mačici... Drugi se je hvalil, kako hitro se je naučil nemščine kakor zastopnik nekega „Et-erkešäfta“ na Dunaju. Tretji je zopet povzdigoval važnost hebrejščine, češ, da je celo francoski adieu vzet iz njihovega jezika itd., itd.

Zanimivo, kaj? Sram me je bilo, da

jo je poslal tem povodom v Djakovo ter dobljeni odgovor.

Župan je brzojavil:

„Njegovoj Preuzvišenosti biskupu Josipu Juraju Strossmayeru Djakovo.

„Ponosé se time, da muže Vašu Preuzvišenost brojiti medju svoje počastne gradjane, raduje se biela Ljubljana petdesetgodišnjici, odkako Vaša Preuzvišenost u sreću svetoy crkvi i hrvatskomu narodu te u ponos Slavenstvu zasjedne biskupsku stolicu bosansko-sriemsku. Neka kleveču zavistnici i neprijatelji, istina jest i ostaje, da ima samo jednog Strossmayera kao biskupa i rodoljuba. Na mnogaja i mnogaja ljeta! — Ivan Hribar, gradonačelnik.“

Škof Strossmayer je odgovoril županu Hribarju:

Dragi gospodine!

„Vama kao reprezentantu grada Ljubljane najtoplije se zahvaljujem porad čestitke prigodom petdesetgodišnjice moga biskupovanja. Pozdravite, gospodine, i celo vieće gradsko te mu se u ime moje liepo zahvalite. Molitvama, ljubavi i ugodnoj uspomeni se preporučam — s odličnim štovanjem Strossmayer.“

O županovem nasvetu glede uravnave plač mestnim slugam je poročal obč. svet. Svetek. Odkar je obč. svet uredil prejemke mestnih uradnikov, je bilo potrebno urediti tudi prejemke mestnih slug, toliko bolj, ker je tudi država svojim slugam zvišala plače. Kar je vlada storila, to se skoro povsem strinja z dotičnimi nasveti, ki jih je župan stavil že leta 1896. Pri magistratu službuje zdaj 17 uradnih slug, mej njimi deset dokončno nameščenih. Šolskih slug je vseh 8, med katerimi so trije dokončno nameščeni, in mej katere sta všteta dva slugi na realki, za katera občina le polovico prispeva.

Občinski svet je brez debate sprejel vse poročevalčeve predloge, s katerimi se določa:

1. V dokončno namestitev pri mestnem magistratu sistemizuje se od 1. januarja 1900 dvanajst uradnih slug, od katerih se uvrsté tri v prvi, štiri v drugi, pet pa v tretji plačni razred.

2. Plače določajo se za prvi razred 550 gld., za drugi razred 500 gld., za tretji razred 450 gld.

3. Pomaknenje iz nižjega v višji plačilni razred se vrši potom imenovanja po razpisu izpraznjene službe.

4. Vsak dokončno nameščen magistratni sluga ima pravico do dveh v pokojnino vštvenih služnostarostnih priklad po 50 gld., katerih prva se mu nakaže po dovršenih petih, druga pa po dovršenih desetih letih nepretrganega zadovoljnega službovanja.

5. Vsi dokončno nameščeni magistratni uradni slugi imajo za vso dobo svojega dejalnostnega službovanja pravico do dejalnostne priklade, iznašajoče 20% njihove dejalnostne plače.

sem v Rusiji moral govoriti nemški. Z nekako reservo sem se poglobil v svoje zemljevide in z resignacijo čakal, kaj mi prinese bodočnost. Med potom se me je pa res usmiliilo nebo. V moj voz je vstopilo večje število pravih ruskih delavcev. S smešno prevzvišenostjo so se židovi zagradili s svojimi kovčegi, da bi kateri delavec ne prisedel k njim, česar pa ruski mužiki niti nameravali niso. Jeden je pač hotel sesti na klop meni nasproti, kjer je sedela že imenovana ruska gospica, a drugi ga je opozoril, mené: „Vidiš, tukaj sedi gospica, tukaj ne moreš ti sedeti!“ Stesnili so se končno s svojimi lopatami v predel z dvema klopini in začeli na mojo radost peti maloruske pesni, kar pa judom ni bilo po volji. Sprva so peli piano in precej ubrano, a zapazivši nevoljo evrejev, začeli so kričati v pravem pomenu besede, seveda nalašč, da bi jih jezili. Nič ni pomagala beseda sprevodnika, ki jih je večkrat miril, celo orožnika se niso zbal, mené: „Oni kade, da ne moremo dihati, ker smo nekadilci, mi pa pojemo“ in proti judom: „Gospoda, samo do prihodnje postaje, le kurite, mi bomo pa peli!“ Ko so izstopili na bližnji postaji, poslavljali so se ganljivo ironično od razkačenih Izraelcev. No in s tem končujem poglavje o judih, kajti čez nekaj časa sem moral prestopiti v drug vlak in odslej sem se vozil tudi v drugem razredu. (Konec prih.)

6. Magistratnim uradnim slugam, katerim se odkáže prosto stanovanje, se dejalnostna priklada ne izplačuje.

7. Začasni magistratni uradni slugi najemajo se po potrebi ter dobivajo po 400 gold. plače. Za sedaj se ustanovlja pet tacih začasnih služeb.

8. Ako je bil začasni magistratni uradni sluga imenovan za dokončno službo, ter je služil nepretrgoma, se mu pri odmerjanju pokojnine tudi leta začasnega službovanja uštevajo v pokojninsko dobo.

9. V dokončno službo sprejeti magistratni uradni slugi imajo pravico do službene obleke, začasno nameščeni pa le do službene čepice.

10. Za sistemizovane prejemke magistratnega uradnega sluga, ki je odkazan v službovanje pri vodovodnem in elektrarniškem upraviteljstvu, skrbi s polovico vodovodno, s polovico pa elektrarniško podjetje.

11. Za slugi na prvi mestni deški ljudski šoli, in na mestni nemški deški ljudski šoli in na obrtnih strokovnih šolah določa se plača 450 gld., dvoje s pokojnino vštvenih petletnic po 50 gld., in pa kadar se jim v šolskih poslopih ne more odkazati stanovanja, za čas dejalnostnega službovanja dejalnostna priklada, ki se odmerja z 20% plače.

12. Isto velja tudi za troje na veliki realki službujočih šolskih slug s pridržkom, da temu pritrđi deželni odbor ter prevzame obvezo, izplačevati nanj pripadajočo 50% tangento vseh službenih prejemkov teh slug.

13. Dosedanjim, že dokončno nameščenim, dejalnostno službujočim slugam, ki se utegnejo uvrstiti v nove plačilne razrede, šteje čas za pridobitev služnostarostnih priklad od dne njihovega zadnjega dokončnega imenovanja.

14. Šolskim slugam se uštevajo v pokojnino le v dokončni službi prebita leta.

O varščini za užitninski zakup in za mestno hranilnico je poročal obč. svet. dr. Hudnik. Predlagal je, naj se kavcija, ki znaša za užitninski zakup 50.000 gold. in za mestno hranilnico 20.000 gld. intabulira na podturnsko grajščino, katera je komisijonalno cenjena na 126 872 gl. Ta predlog je bil sprejet s kvalificirano večino.

O proračunu mestnega loterijskega posojila za l. 1900 je poročal obč. svetnik Senekovič. Proračun loterijskega posojila izkazuje 66.924 gld. 12 kr. potrebščine in 81.579 gld. 16 kr. torej 14.655 gld. 4 kr. prebitka. Proračun amortizačnega zaklada loterijskega posojila izkazuje 334.459 gld. 80 kr. potrebščine in isto toliko pokritja. Oba proračuna sta bila odobrena.

Po poročilu istega poročevalca je bil dovoljen znesek 80 gld. za odškodnino kranjski hranilnici, da spravi v prejšnje stanje prostore, katere je v Virantovi hiši rabila obrtna strokovna šola.

O prošnji dirkališke zadruge za odpis zapadle najemnine za dirkališki prostor je poročal obč. svet. Lenče. Najemščina znača 100 gld. na leto, a šele od 1. maja 1898., ker dotlej je zadruga mestni svet brezplačno vživala. Prošnja je bila odklonjena.

Isti poročevalac je poročal o prodaji dveh mestnih stavbišč ob Levstikovi cesti. Obč. svet je sklenil da se zadevni svet proda I. Ogorelcu in Matildi Hrovatin po 2 gld. štirjaški meter. Kupca sta zavezana, da začneta prihodnje leto zidati in pride ta obveza v kupno pogodbo.

Po poročilu istega poročevalca je obč. svet odklonil ponudbo Fr. Jemca, naj mestna občina kupi k njegovih hiši ob Tržaški cesti pripadajoči vrt.

O prošnji štirih posestnikov, da bi mestna občina prevzela vzdrževanje poti, ki vodi skozi Krakovski mestni log, je poročal obč. svet. Lenče in je predlagal, naj se odkloni, ker bi bili troški nerazmerno visoki.

K tej prošnji je obč. svet. Žužek predlagal, naj magistrat prisili posestnike, da uravnajo pot.

Obč. svet. Turk je zastopal mnenje, da stroški za oskrbovanje te ceste ne bodo veliki, in da naj občina prevzame to pot v oskrbo, kateremu predlogu se je poroč. obč. svet. Lenče odločno protivil. Poleg poročevalčevega predloga je bil sprejet tudi dodatni predlog obč. svet. Žužka.

O prošnji I. društva hišnih posestnikov za odpravo davka za portalne izložbe je poročal obč. svet. dr. Požar, dejal je, ta davek se je po inicijativi obč. sveta upejal, in je le priznalna najemščina, ki ne

zadene vseh posestnikov, nego le tiste, ki so izložbe na trotoir pomaknili, da to že ovira promet. Ta najemščina zadene le posestnike večjih hiš sredi mesta, ne manjših, kaj še obrtnikov. Pa če bi jih tudi občutno zadela ta najemščina, bi to nič ne oviralo, saj ne bodo sami plačali, nego bodo zahtevali povračila od trgovcev. Posestniki le odrajujejo to najemščino, kakor gostaščino ali vodarino, a za velike trgovce je ta izdatek za reklamo prava malenkost. Ta pristojbina je pravična. Zakaj, če se ne omeje portali, bodo daleč segali v mestne ulice. Mesto sicer ne bo veliko dohodkov imelo od te pristojbine, a dobro jej dojde vse, kar dobi. Poročevalac je predlagal, naj se prošnja odkloni.

Obč. svet. Lenče je v ostrem govoru predlagal, naj se prošnji ugodi, ker je to obremenjenje krivično.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je izrekel mnenje, da je firma peticije provzročila srditost predgovornikovih izvajanj ter konstatoval, da ni nihče nasprotnoval, ko je predlog bil na razpravi v občinskem svetu in da tudi noben trgovec sklepu ni ugovarjal. 126 oseb bo plačalo kacij 400 gld., torej pride 4 gld. na jednega, kar pač ne zaleže dosti. Sicer pa je dovoljeno porabiti 15 cm javne ceste brezplačno, le v kolikor se več ceste porabi, je treba plačati najemščino.

Obč. svet. Prosenec je trdil, da ni najemščina, ki se more le dogovorno naloziti, nego davek, ki bi ga moral dovoliti dež. odbor. Obč. svet nima pravico nalagati jednostranskih najemščin. Trgovec in obrtnik je tako preobložen z dokladami, da bo moral imeti knjigovodjo, samo da mu bo ta plačila v redu držal. To v opravičbo tistim, ki nobenih doklad ne plačajo. Govornik je predlagal, naj se davek pobere za dve leti, z novim letom pa naj se razveljavi dotični sklep obč. sveta.

Obč. svet. Plantan je dejal, da je obč. svet. Prosenec še veliko strožji, ko deželni predsednik. Če ta dotičnega sklepa ni razveljavil, je gotovo zakonit. To ni davek, nego pristojbina, ki ni v nobeni primeri z dobičkom, ki ga imajo trgovci. Sploh ni bilo društvo hišnih posestnikov opravičeno se pritožiti. Le tisti bi se smeli pritožiti, ki so prizadeti. Izložba je reklama. Tudi najmanjši obrtnik plačuje drage inserate itd., nasproti občini pa, od katere vedno kaj zahteva, neče ničesar storiti.

Po nekaterih opombah obč. svetnika Prosenca je izjavil župan Hribar, da ta pristojbina, za katero se gre, je le priznalna pristojbina in je torej neutemeljeno Prosenčev očitavanje, da bi bil moral magistrat izposlovati dovoljenje deželnega odbora.

Poročevalac dr. Požar je obžaloval, da se razpihuje stanovska strast in se stan proti stanu izigrava. Če pojde tako dalje, bo kmalu tako, kakor v dunajskem parlamentu, na katerem stoje konji, ki vlečejo vsak na drugo stran.

Občinski svet je odklonil Lenčev in Prosenčev predlog ter odobril poročevalčev predlog.

Z ozirom na nastalo veliko razburjenje in na pozno uro je župan zaključil sejo.

* * *

V Ljubljani, 22. novembra.

Seji je predsedoval župan Hribar. Overovateljema zapisnika sta bila imenovana obč. svet. Lenče in dr. Tavčar.

Obč. svet. dr. Stare je poročal o vzdrževanju ceste k vodi od Izanske ceste ob takozvanem drugem Goljavcu na Illovcu. Posestniki, ki morajo to cesto vzdrževati, se zanj nič ne brigajo. Pri komisijskem pregledu so interesentje pač se izrekli za popravo, kar bi veljalo 1200 gld. a so zahtevali, naj skrbi zanj občina. S tem sta tudi rudniški župnik in Brglez agitovala. Sklenilo se je, odkloniti popravo te ceste na stroške mestne občine.

O vlogi hišne posestnice Roze Rohrmannove v zadevi opustitve Strojarske steze je poročal obč. svet. Turk. Ker so se interesentje izrekli zoper zatvoritev steze in je tudi prošnja od prošnje odtarjala, sklenilo se je, da ostane steza, napravljena se pa železen pisoir. Poprava ulice in prava pisoirja bo veljala 900 gld.

Isti poročevalac je poročal o načinu, po katerem naj bi se zazidal svet. Antona

Dalje v prilogi.

Slovše na Poljanski cesti. Določil se je odprti sistem za zazidanje sveta pri mestni klavnici in naročilo magistratu, da v tem smislu reši Slovševo prošnjo.

Obč. svet. Pavlin je poročal o prizivu Matevža Zdešarja na Poljanskem napisu proti magistratu odredbi glede poplave v njegovi hiši Priziv Zdešarjev se je zavrnil.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je poročal o ponovljeni prošnji pekarske zadruga, da bi se odpravila prodaja kruha po vežah in na javnih prostorih. Obč. svet je tako prošnjo že dvakrat odklonil, ker se je izkazalo, da ni vse tako, kakor trdi pekarska zadruga. Mestni magistrat se je preveril, da prinašajo tri zunanje ženske kruh v Ljubljano, mej njimi sta dve, ki prihajata le ob tržnih dnevih. Največ prodajajo potice in štruklje, kakršnih kruh ljubljanskih peki ne izdelujejo. Jedna teh prodajalk plača v Ljubljani davek, dve ne. Konkurenca, ki se s tem dela pekom, je malenkostna. Poleg teh prodajajo še tri ljubljanske ženske ambulatoorne kruh. Te tri imajo obrtno pravico v Ljubljani in plačujejo davek, končno prodaja še nekaj ženskih kruh ljubljanskih pekov. Sanitarni nedostatki niso taki kakor se trdi. Zunanje kruha pride torej jako malo v mesto, kar se ga prodaja, je večina ljubljanski kruh. Glede na malo množino ne kaže izključiti kruha s trga, no tudi ne kaže tistim vbožnim ženicam vzeti zaslužek, ki se bavijo s tem poslom. Poročevalec je predlagal, naj se prošnji ne ugoditi, in naj se naroči magistratu, da ne izda več dovoljenj za prodajo kruha in poskrbi, da bo vsak prodajalec plačeval obrtni davek. — Sprejeto.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je poročal o hišnem redu za „Mestni dom“, katerega je sestavilo poveljništvo prostovoljnega gasilnega društva. Tega hišnega reda magistrat ni odobril, ker se v njem tudi za take prostore določa predpise, s katerimi gasilno društvo nima razpolagati. Tako n. pr. pravi ta hišni red: Hišni gospodar v „Mestnem domu“ je gasilno društvo. (Veselos.) Poročevalec je predlagal različne premembe hišnega reda, tako da se nanaša ta red samo na prostore, ki jih je občina v „Mestnem domu“ prepustila gasilnemu društvu. Obč. svet je tem premembam pritrdil.

Obč. svet. Senekovič je poročal o zavarovanju mestne I. akumulatorske postaje za dobo 9 let, ker je najbolje, da se baterija zavaruje pri firmi Siemens & Halske, ker bi v tem slučaju morala firma čez 9 let občini izročiti akumulatorsko postajo v tistem stanju, kakor je zdaj. Obč. svet je sklenil, da se zavaruje ta postaja in odobri pogodba. Zavarovalnina znaša 1300 gld. na leto.

Obč. svet. dr. Tavčar je vprašal, če je zavarovalnina primerna, oziroma kaka škoda zamore nastati.

Poročevalec je pojasnil, da je zavarovalnina primerna, ker bi imela občina, če bi sama oskrbovala postajo, približno isto toliko stroškov.

Obč. svet je na to odobril pogoje in sprejel stavljeni predlog.

Tudi o proračunu mestne elektrarne je poročal obč. svet. Senekovič. Potrebščina znaša 84622 gld., in sicer: za obrestovanje investicijskega kapitala 33.815 gld., za premog 15.158 gld., za služnino 12.386 gld., za razne rezerve 13.109 gld. Pokritje znaša 88.000 gld., torej izkazuje proračun 3377 gld. 99 kr. prebitka. Dohodek od uporabe toka od konsumentov je preračunan na 60.000 gld. Dohodek od mestne razsvetljave 19.000 gld. Skupno število privatnih žarnic bo znašalo do konca leta 7400. Privatnih obločnic je 24, električnih motorjev je priklopljenih 16. Prihodnje leto se bo priklopilo najmanj 800 žarnic in bržčas tudi nekaj motorjev. Instalacijska dela in žarnice itd. bodo nesle vsaj 8000 gld., dočim je magistrat računal na 10.000 gld., elektroštevina pa je proračunana na 1000 gld.

Obč. svet. Lenče je tožil, da so tisti konsumenti, ki imajo elektroštevce oškodovani, češ, da morajo preveč plačati. Predlagal je, naj se cena zniža od 4 na 3½ kr.

Poročevalec je pojasnil, da je direktorij sam za znižanje, da pa ne more reči, kakšen bi bil efekt znižanja. Letošnji obračun bo že pokazal, koliko bo nesel dohodek od konsumentov, ki imajo elektroštevce in bo možno stvar dognati. Tudi je direktorij stvar uvaževal, da bi lahko zmanjkalo sile,

če se priklopi 2000 žarnic. Električna razsvetljava se širi tako, da tega ni nihče pričakoval. Naj se torej z Lenčevim predlogom še nekaj časa počaka.

Obč. svet je odobril proračun in sprejel Lenčev predlog.

Župan Hribar je pojasnil, da je upraviteljstvo mestne elektrarne proračun že računalo s ceno 3½ kr.

Končno je isti poročevalec poročal o določitvi novih cen žarnicam. Ker mestna občina žarnice zdaj cenjeje dobiva, se je sklenilo primerno znižanje cen, a to le do preklica.

Župan Hribar je naznanil, da začneta jutri poslovati komisiji za pregledovanje hiš glede kuge in prosil dovoljenja, da pokliče v to komisijo obč. svet. Lenčeta.

Obč. svet. Lenče je koncem seje interpeliral radi Rimske ceste, češ, da je obč. svet v posmeh nasprotnikov. Cesta se je nasula, ne da bi se bili vprašali interesi, in pozabilo se je vzeti vodovodne cevi in električni kabelj iz zemlje. Cesto so zopet odkopali. Bilo je dvojno delo, in stroški so dvojni ter bodo veliko večji kakor davek od portala, za katerega so c. kr. uradniki včeraj glasovali. (Veliko vznemirjenje. Obč. svet. Senekovič: Protestujem proti temu; jaz sem tukaj občinski svetnik ne ces. kr. uradnik. — Klici: Tu smo vsi ravnopravni Obč. svet. Šubic: To je breztaktno.)

Župan Hribar zvoni dlje časa, predno napravi mir. Povdarjajoč, da so občinski svetniki ravnopravni, in da Lenčeta napad ni dopusten, pokliče občinskega svet Lenčeta k redu.

Obč. svet. Lenče zaključil na to svoja izvajanja z vprašanjem, kako se je mogla omenjena nerednost z regulacijo Rimske ceste zgoditi.

Župan Hribar je odgovoril, da se mora on v vseh takih zadevah zanašati na veččake, ker sam ni strokovnjak. Delo se je izročilo veččaku v izvršitev. Ta je imel plein pouvoir in je za delo odgovoren. Obžalovati je, da se je regulacija prepočasi vršila. Tega je deloma kriva stavbna družba. Na to je župan pač vplival, da je hitreje delala, na tehnično delo pa župan ni mogel vplivati. Žal, da se je zgodilo tako, kakor pravi interpelant. Ko je župan za to izvedel, je takoj odredil, da se je napaka popravila. Ni se pa vsa cesta razkopala in tudi stroški nikakor ne bodo tako veliki, kakor misli obč. svet. Lenče. Cesta se je odprla le toliko, da so se položile vodovodne cevi in električni kabelji. To delo se je izvršilo v treh dneh in je že iz tega razvidno, da ne bo posebnih stroškov.

Javni seji je na predlog obč. svet. Kleina sledila še tajna seja.

Zdravstvo v Ljubljani leta 1898.

(Dalje.)

Pri naših statističnih izkazih sicer ti slučajni ne pridejo v poštev, ker jih dotični zdravniki objavijo pristojnim občinam mestne okolice. Tako n. pr. pripadlo je od 85 tuuradno zglašanih, za davico obolelih otrok le 17 na take, ki so bili prinešeni iz tujih občin. Brezdomno se bodo te razmere v isti meri zboljševale, v kolikor se bodo ustanovljale bolnice po deželi. Daljše odpomoči v tem oziru pričakovati bilo bi pa le tedaj, če bi se število zdravnikov po deželi izdatno pomnožilo. Sploh pa tudi intenziteta teh infekcijskih boleznij ni bila prehuda, kajti od 26 za škrlicico obolelih otrok umrl je le eden. Posebno pozornost vzbuja davica, katera že precejšnje število let glede množine slučajev pojema, glede smrtnih slučajev, katere prouzroča, pa narašča.

Vspričo teh razmer zdi se mi opravičeno, za iste v terapiji iskati pojasnila in to tembolj, ker nam je lečenje te bolezni s cepilom vzbudilo take lepe nade in tako rekoč obetalo, da se zatre in odpravi nevarnost tega smrtnega angelja. Do časa iznajdbe tega zdravilnega sredstva je bila namreč umrljivost davice leto za letom jednaka ali pa le neznatnim spremembam podvržena ter znašala povprek 42%. Le to sredstvo zmanjšalo je umrljivost na 25%, kajti od onih bolnikov, ki so se zdravili s cepivom, umrlo jih je le po 9 do 12%. Leta 1896 pričela je pa umrljivost zopet naraščati in dosegla je v poročilnem letu 29,4%. Nasprotno je pa jelo tudi število na ta način zdravljenih bolnikov od

leta do leta pojemat in zdelo se je, kakor da bi z redkejšo uporabo postajal tudi uspeh slabše; umrljivost s tem sredstvom zdravljenih bolnikov naraščala je namreč v isti meri. Pri natančnejši presoji teh razmer se pa pokaže, da se to zdravljenje le v privatni praksi redkejšo vrši, da pa vživa v bolniških naših zavodih popolno zaupanje, ter da se uporablja, kakor poprej, z najboljšim uspehom. Zalibog oddajajo se pa v bolnice le taki bolniki, pri katerih je ta bolezen že prav obupna in zastarela postala in pri katerih so se že v poprejšni domači oskrbi uporabljala brez-uspešno vsa druga sredstva.

Iz priloženega izkaza se razvidi umrljivost davice v zadnjih treh letih s posebnim ozirom na način zdravljenja. Komentar k temu tabelaričnemu izkazu najdemo v praktičnem življenju in bi se tako-le glasil: Ko se je l. 1895. cepivo z vsekakor izvrstnim uspehom preskusilo, in ko se je država sama s hvalevredno požrtvovalnostjo lotila izdelovanja tega sredstva v svrhu, da obvaruje ne le bolnike vsake škode, temveč tudi brezvestnega izkoriščanja, se je ta način zdravljenja davice l. 1896. popolnoma vdomačil v zdravniških krogih. Vse je tekmovalo pri uporabi tega blagodejnega sredstva in uspeh poplačal je v najobilnejši meri ta veliki trud, kajti umrljivost davice znižala se je v tem letu na 13,0%.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. novembra.

— **Osebnosti.** Pisarniški oficijal g. Josip Hočevar v Ljubljani je imenovan višjim pisarniškim predstojnikom pri dež. sodišču v Ljubljani.

— **Zopet konfiscirani!** Sinočno številko našega lista nam je zopet zaplenilo državno pravdnništvo. Zaplenilo je uvodni članek in prvi odstavek v političnem pregledu in to kar v celem obsegu. V obeh konfisciranih sestavkih smo govorili o avdiencah parlamentarnih voditeljev pri cesarju. Priznavali smo izrečno odgovornost vlade za to posredovanje krone in v najmilejših izrazih zastopali stališče neodvisnosti in svobodnega prepričanja poslancev in tisti ustavni princip, s katerim stoji in pada parlament. In vender smo bili konfiscirani, dočim drugi listi, ki so o tej stvari veliko ostreje pisali, niso bili zaplenjeni!! Kranjska in Galicija si pač lahko podasta roko, kar se tiče državljskih svoboščin in pravice.

— **Najemščina od portalov.** 21. t. m. smo imeli v občinskem svetu veliko in burno debato o takoimenovanem „portalnem davku“. Čulo se je strastno govoriti „pro“ in „contra“, prav kakor bi se sukal preprič o važnem in visokem mestnem dohodku! Dvoje je treba omeniti. Vsakoletni dohodek te najemščine ne doseže niti 500 gld. Prava malenkost torej. Vzlic temu pa provzročuje ta „davek“ veliko nejevoljo pri prizadetih hišnikih, ki menijo, da imajo plačevati posebno doklado, koje drugi meščani ne plačujejo. Naše mnenje je, da neznamen dohodek, kojega jemlje mesto iz izvanredne te doklade, ni vreden tiste razburjenosti, ki je posebno mej našimi obrtniki in trgovci zavladala radi te zadeve. Zategadelj upamo, da se pri razpravi v proračun za leto 1900 stavi primeren nasvet, s kojim se portalna najemščina, katero morajo v večini plačevati napredni narodni volilci, zopet pokoplje!

— **Volilci šentjakevskega okraja** so imeli sinoči pri Virantr sestanek, na katerem se je govorilo o raznih občinskih, tega okraja tihočih se zadevah. Občinska svetnika gg. dr. Tavčar in Proseno sta dajala razna pojasnila. Shod je bil prav dobro obiskan.

— **„Mož nabiravec.“** Včeraj popoldne ob polu treh bilo je veliko kričanja pred realčnim poslopijem. Suh in dolg kmetski možek predstavljal se je ukaželjni mladini za „škofovega moža nabiravca“. S posebno knjižico se je dijakom legitimoval, da sme pobirati za novi „lemenat“, katerega bodo „zidali“ gospod škof. Kdor plača krajcar, sme v knjižico vpisati svoje ime! Mladina je takoj opazila v vsem tem velik „špas“. Krajcarjev je kar deževalo, in v knjižico je prišlo obilo mladeniških imen. Še celo neki gospod profesor je dal pet krajcarjev, na

kar se je smelo pet dijačkov v pobiravčevu knjižico vpisati. Pobravši zadnji krajcar, spravil je možak legitimacijsko svojo knjižico, ter spregovoril zadovoljno: „S tega, kar sem nabral, sem pet goldinarjev že zapil, sedaj pa grem, in zapijem še to, kar sem pri vas nabral!“ Mladina pa se je prav izvrstno zabavala. Nam se pa vidi, da takih mož nabiravcev odslej ne bo malo v deželi, in da bode marsikak vinar splaval po grlu možem „nabiravcem“, mesto da bi prišel v korist nepotrebnim škofovim zavodom. Nam tudi prav!

— **Slovensko gledališče.** V torek je igral gosp. Borštnik Osvalda v Ibsenovih „Strahovih“. Veliki igralci si izbirajo, kadar se gredo kazat drugemu občinstvu, uloge, v katerih pokažejo svojo umetniško zmožnost, svoje razumevanje in naziranje tega, kar je ustvaril pisatelj. Pisatelj poda mislečemu igralcu le gradivo, katero potem on predela. Čim več ima igralec čustva in razuma, tem popolnejše je to, kar ustvarja. In baš Osvald je uloga, ki hoče, da se je poprime umetnik, sicer nima učinka in nam bolj prija, če jo beremo, nego da bi gledali slabo igrano na odru. Gospod Borštnik je videl v tej ulogi znamenitega in slovečega Zaccanija, ki neki igra Osvalda tako, da preleta gledalca strah in groza, in da ostane vtisk neizbrisljiv. In g. Borštnik se je s pridom učil. Osvalda je igral z največjo realistikom, s pravo igralsko virtuoznostjo. Ni naš namen, da bi detajlno razpravljali o Borštnikovem Osvaldu. Za to bi bilo treba mnogo časa in mnogo razmišljanja. Ali je to Osvald, kakoršnega je ustvaril Ibsen, ali ni? Dejali bi, da ni. Ali ker je dosegel z njim g. Borštnik v Zagrebu velikanski uspeh, ker nam je svedočilo tudi predvčerajšnje navdušeno priznanje našega občinstva, da ga je razvnela Borštnikova mojstrska igra, si smemo misliti, da je tudi tak Osvald mogoč in resničen. Gospod Borštnik je takoj v prvem nastopu pokazal Osvalda kot popolnega bebca, kot človeka, o katerem si mislimo, da mu je izželo življenje vse moči, in da ga čaka neizogibna, strašna katastrofa. Te nemirne njegove oči, pred katerimi plava nekaj neznanega, kar jim zavira svoboden pogled, in kar hočejo odstraniti nervozni prst, te nervozne mišice, ki trepete na licu, ta blazni, boječji govor, moreče slutnje bolne sedanosti, strastna, neutješljiva žeja, strast in bolezen, podedovana po očetu, rastoča blaznost, oni hipni krči, ki ga zdaj prislone na stol, zdaj vržejo ob steno ter končno zvijejo popolnoma, da mu spačijo lice in ga vržejo na tla, oni stisnjeni, v bolnem joku in groznih, pretresljivih vzkljkah stopnujoči govor — to vse pač jasno in glasno izpričuje, da je g. Borštnik velik umetnik, ki se ne boji niti najtežje vloge, katero izvede z najpopolnejšim uspehom. In takšen je bil njegov predsinočni uspeh! — Pa tudi ostalo osebje je v torek igralo s pravim umetniškim čutom. Prav posebno moramo pohvaliti gospo Danilovo, ki nam je že vrlo ugajala, ko so prvič igrali „Strahove“. V torek nam je bila nje igra toliko bolj všeč, ker je posebno v zadnjem dejanju kazala tako odkrito in popolno svoj notranji vihar. V zadnjem prizoru je bila naravnost umetniško dovršena. Z ono mojstrsko mirnostjo, resnobo in premišljenostjo, ki nam je imponirala že zadnjič, je igral tudi v torek g. Inemann pastorja. Mnogo boljše, docela zadovoljivo je bilo igranje g. Verovška, ki je izborno interpretiral lisjaka Engstrand. Pohvalno moramo omeniti tudi gospo Polakovo. Imela je slovenska drama zopet časten večer, kar nas srčno veseli. Nekatera imena (n. pr. Alving) nekateri po svoje naglašajo, kar bi se z lahkoto popravilo. Gledališče je bilo prav dobro obiskano.

—a—

— **V Šmartnem pod Šmarno goro** je imel občinski odbor v nedeljo, dne 19. t. m. sejo, katera je jasno pokazala, kako brezmiselnost je bilo „Slovenčev“ pisarjenje po zadnjih občinskih volitvah. Tedaj je „Slovenec“ veselo naznanjal, da so bili liberalci pobiti, da so prišli na krmilo sami pristni klerikalci, in da je tudi župan mož po volji klerikalcev. Takrat nismo ugovarjali, vedoč, da se kmalu pokaže puhlost „Slovenčevega“ besedičenja. In pokazalo se je. Na nedeljsko sejo so prišli vsi odborniki iz fare Šmartno in tudi — izvzemši dva napredna moža — vsi odborniki iz fare Smlednik. Na dnevnem redu je bila samo razprava o prispevku za popravo farne cerkve v Šmartnem. Prvotno je bilo

potrebno v to 2600 gl., a ta svota je narasla na kacic 3000 gl. Razprava o tej točki, katere pomen je dobro znan tako vladni kakor škofjskemu ordinariatu in tudi čitateljem našega lista iz svoj čas priobčenih dopisov, je bila začetkoma jako živahna. Čula se je tudi beseda o prestopu, in pokazalo se je, da je vse mogoče. Pri glasovanju — katerega se odborniki iz fare Smednik niso udeležili, ker jih stvar ne tangira — so vsi odborniki razen jednega glasovali za to, da se zahtevani prispevek za popravo farne cerkve v Šmartnem ne plača. Naj ga plača vlada ali kdor hoče. Po tem glasovanju bi bil vender že čas, da vlada in škofijstvo uvidita, kaj jima je storiti. Zadnji čas je že. Sicer pa nam je obljubljeno obširnejše poročilo o razmerah v Šmartnem pod Šmarno goro, iz katerega bodo čitatelji razvideli, kaj se vse na deželi godi.

— **Sokolski jour-fixe**, ki je bil namenjen za soboto, dne 25. t. m., se je na prošnjo od merodajne strani preložil na poznejši čas, ker „Sokol“ ni hotel nikakor delati nepotrebne konkurence čitalnici. Reditelj večera sta torej vzela to na znanje in opustila potrebne priprave. Ker pa je čitalnica sama tudi preložila svojo veselico, a sta reditelja Sokolovega jour-fixa izvedela to šele včeraj, jima ni mogoče izvršiti namenjeni program in se bode torej členom naznanilo ob svojem času, kdaj se bode vršil preloženi jour-fixe.

— **Iz gostilne pri fajmoštru**. Prejeli smo naslednje pisanje: Na dnevno vest, ki se nahaja v „Slovenskem Narodu“ z dne 18. novembra 1899, št. 265 pod naslovom „Klerikalna gostilna „pri Fajmoštru““ Vas v smislu § 19. tisk. zakona vljudno pozivljam, da prijavite sledeči stvarni popravek: 1. Ni res, da bi bila moja gostilna klerikalna, res je pa, da je vsak gost, bodisi klerikalec ali liberalcec prijazno vsprejet in postrežen; res je nadalje, da gostilno ljudje imenujejo „pri fajmoštru“, ker je bil moj umrli brat župnik, a res je tudi, da jo imenujejo tako brez mojega dovoljenja. 2. Ni res, da se je okolu 18 htl. držeč sod salonskega čivčka sumljivega okusa prepeljal pred mojo gostilno, res je pa, da se je dotični sod že potem, ko je bilo vino drugam prodano, toraj prazen na prodaj pripeljal k meni, da pa jaz sode nisem hotela kupiti in so ga morali zopet odpeljati. 3. Ni res, da se za mojo gostilno dela reklamo, da se v tej hiši samo farovška vina točijo, res pa je, da se za mojo gostilno ne dela nobena reklama razun s poštenim vinom, s katerim gostom postrežem; res je nadalje, da se v moji gostilni točijo vina raznih vinogradnikov neduhovnikov iz Dolenjske, Štajerske in Istre. — Ljubljana, 21. novembra 1899. — Maria Barbovič. — Oj — ta prazni sod!

— **Umrila je** v Trbovljah gospa Terezija Dolničar, soproga ondótnega rodoljubnega veleposestnika g. Matije Dolničarja. N. v m. p!

— **Ljubljansko učiteljsko društvo** je imelo v soboto v „Narodnem domu“ svoj redni mesečni občni zbor. Ko je predsednik g. nadučitelj Gabršek, navzoče pozdravil, je poročal o formalnih stopinjah. Vestno in izborna sestavljena razprava je trajala nad uro. Društveni tajnik, g. učitelj Furlan, je poročal o društvenem delovanju in tajnik zabavnega odseka, g. učitelj Likar, o namerah svojega odseka. Ker ni bilo nikakih predlogov, se je pričela prosta zabava, kateri sta največ pripomogla g. Vrbl s svojim dovršenim petjem, katero izpričuje, da gospod vedno napreduje, in pa gđ. Bilina z mojstrskim spremljevanjem na glasovirju. Večer je bil dobro obiskan, a vendar marsikaterega tovariša ni bilo videti. Upajmo, da bode v prihodnjič boljše!

— **Pevsko društvo „Slavec“** priredi nekoliko plesnih vaj. Pristop k tem vajam imajo samo člani društva (podporni in redni) ter njihove rodbine ali po teh vpejlani gostje. Prva taka vaja je prihodnjo nedeljo 26. t. m. ob 3. uri popoldne v društveni sobi v „Narodnem domu“. Dne 3. decembra je „družinski večer“ istotako v društvenih prostorih v „Narodnem domu“. Dne 6. januarja priredi „Slavec“ velik „Šaljiv večer“ v telovadnici v „Narodnem domu“. Več o teh dveh večerih pravočasno. Dne 18. februarja pa običajno društveno maskarado. To je delni vzpored določen za zimsko sezijo, tako da imajo člani društva vsak mesec po jedno manjšo ali večjo veselico. — Ker se je začel sedaj

lov pevski vzpored učiti, se vabijo novi pevci k pristopu v društvo, istotako se otvori pevška šola ako se oglasi zadostno število takih, ki bi imeli veselje do petja. Pristop v društvo se prijavi ustmeno ali pismeno vsak ponedeljek in sredo od polu devete ure nadalje v društvenih prostorih.

— **Slovensko umetniško društvo v Ljubljani** je priredilo včeraj zvečer v spodnjih prostorih „Nar. doma“ prvi zabavni večer. Došlo je toliko členov, členic ter gostov, da je bila velika sobana natlačena polna. Najprej je pozdravil g. predsednik, ces. svetnik prof. Iv. Franke prisotne naglašajoč važnost društva in vsestransko zanimanje za njegov procvit. Nato je predaval — že četrtič v t. l. — gosp. prof. Franke jako zanimivo o izvoru sedanjih razmer v Južni Afriki. Zabavni del je vodil gosp. ravnatelj Fr. Gerbič, ki je sestavil jako lep pevski in glasbeni vzpored. Izvajali so ga gg. profesorji „Glasbene Matice“. Vedral, Procházka in Junek, operni pevec, g. Pestkowsky in operna pevka, gospa Gerbičeva. Gosp. Vedral je znan umetnik na goslih; njegova tehnika je vzorno dovršena in njegovo interpretiranje krasno. Igral je dve točki: „Cavatino“ Joahima Raffa in „Perpetuum mobile“ Franca Riesa. Spremljal ga je izborno g. Procházka. Nato je krasno zapela s svojim mladostno svežim in krepkim glasom gospa Gerbičeva dvoje Chopinovih pesmi: „Moja piesczotka“ in „Śliczny chłopiec“. Spremljal jo je jako fino gospod Vedral. Z divnim svojim basom je zapel splošno priljubljeno g. Pestkowsky zatem Chopinovo „Zyczenie“. Gosp. Junek ima v Ljubljani renomé, da je uprav nedosežen čelist. Kako zaslužena je ta Junekova slava, je znoza dokazal sinoči, ko je tako očarljivo igral Fr. Servaisa „Souvenir de Spa“. Spremljal ga je zopet gosp. Procházka, ki je igral končno klasični Chopinov „Scherzo“. Kakor g. Vedral in Junek na godalnih instrumentih, prav tak mojster in finočuteč umetnik je gosp. Procházka na klavirju. Vsi, pevca in virtuozii so želi največje priznanje ter iskreno pohvalo. S tem je bil vsopred končan in nadalje se je vršila prosta zabava.

— **Slovensko zidarsko in tesarsko društvo** je imelo dne 19. t. m. svoj občni zbor. Gospod predsednik je pozdravil navzoče člane in otvoril občni zbor. Gospod blagajnik je poročal o letnem računu. Dohodkov imelo je društvo 701 gl. 32 kr., stroškov pa 784 gl. 84 kr.; bilo je torej 73 gl. 52 kr. več stroškov kot dohodkov. Nadalje ima društvo še deficita 312 gl. 23 kr., tako da znaša skupni deficit 385 gl. 75 kr. Ta dolg je narastel vsled poka v strokovnem risanju, ker učitelj, priprave in druge k temu poučevanju spadajoče stvari veliko stanejo. Gospod tajnik je poročal o društvenem delovanju. Rednih članov ima društvo 601, od katerih je komaj 2/3 članarino plačala in 75 podpornih. Poročevalec je povdarjal, da se more zanaprej strogo na to gledati, da člani redno plačujejo odmerjeno članarino in je ob jednem predlagal, naj se naprosijo gospodje stavebeniki, zidarski in tesarski mojstri, da oni dovolijo rednim članom vsako leto in sicer meseca maja članarino od plače odtrgati. Predlog bil je soglasno sprejet. Gospod podpredsednik je poročal o društvenem inventaru, kateri je nizko cenjen in vreden okroglo 1400 gl. Na to je sledila volitev novega odbora: Voljeni so bili sledeči gg.: Acceto Jakob, predsednikom, Makorati Fran, predsednikovim namestnikom, Srakar Mihael, podpredsednikom, Magister Hinko, blagajnikom, Bajželj Ivan, tajnikom, Čimulini G. B., Pregelj Fr., Pregelj Ant., Lampič Jak., Mozetič Fr., Ramovž Fr., Jenko J. in Mekinc Fr., odborniki, Noth E., Anžič Fr., Jager J. in Jevnikar Anton, odbornikovimi namestniki, Zakotnik Fr., in Steiner Fr., računskima preglednikoma.

— **Občni zbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju**, kateremu je predsedoval gosp. dvorni svetnik dr. Friderik Ploj, je dne 14. novembra per acclamationem izvolil odbor, ki se je sledeče sestavil: Predsednik: Jakob Pukl, izdajatelj lista „Der Süden“, posestnik itd., I. podpredsednik: dr. Fr. Ploj, c. kr. dvorni svetnik, II. podpredsednik: dr. Fr. Simonič, kustos vseučiliške knjižnice; I. blagajnik: dr. Klem. Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, I. Singerstrasse št. 7.; II. blagajnik: dr. Janko Babnik, ces. kr. sodni

tajnik v justičnem ministertvu; I. tajnik: dr. Franc Vidic, ces. kr. urednik slov. drž. zak.; II. tajnik: Ivan Luzar, nadrevident južne železnice; odborniki: Monsignor Fr. Jančar, papeški častni komornik, župnik nemškega vit. reda itd., dr. Ant. Primožič, c. kr. profesor prid. ministertvu za uk in bogočastje; Žiga Sežun, c. kr. likvidator v finančnem ministertvu. Pregledovalci: dr. Vladimir Globočnik pl. Sorodolski, ces. kr. sekcijski svetnik v finančnem ministertvu; dr. Josip Mantuani, ces. kr. amanuensis v dvorni knjižnici, dr. Janko Hočevnar, odvetniški kandidat. Odb. namestniki: dr. Mat. Murko, c. kr. docent na vseučilišču itd., dr. Anton Povšič, c. kr. sodni tajnik, prid. justičnemu ministertvu, Jož. Premern, c. kr. kontrolor poštne hranilnice. Preglednikov namestniki: Jakob Bratkovič, c. kr. profesor v pokoju, Alojzij Karba, c. kr. poštni pristav, France Pečnik, provizor lekarne ces. kr. cesarice Elizabetine bolnice — Že v prvi odborovi seji se je razdelilo čez 200 gold. podpor. Prošenj za podpore je bilo dvainpetdeset. Upati je, da bodo Slovenci to društvo tudi letos radodarno podpirali, da bode odbor mogel zadostiti teški svoji nalogi. Odbor prosi še posebej izdatne podpore slavni slovenskih posojilnic, mestnih in raznih drugih zastopstev. Darove je pošiljati I. blagajniku gosp. dr. Klem. Seshunu, dvornemu in sodnemu odvetniku, Dunaj, I. Singerstrasse 7.

— **„Glasbena Matica“** pozivlja vse čast. pevke in pevce, da se v polnem številu in točno udeleže skupne pevske vaje dne 24. t. m. zvečer ob 8. uri v prostorih „Glasbene Matice“, ker se vrši napovedani koncert že 3. decembra. Odbor.

— **Občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda „Pivka“ v Št. Petru na Krasu**, ker radi premale udeležbe občni zbor dne 19. t. m. ni bil sklepčen, se bode v novo vršil v nedeljo dne 3. dec. 1899. ob 4. uri popoldne. Vspored in kraj zborovanja ostane neizpremenjen.

— **Obnovljena porotna obravnava proti ciganu Simonu Heldu**. Iz Novega mesta se nam piše: Dne 21. t. m. ob deveti uri dopoldne pričela se je obravnava proti znanemu ciganu Heldu, ki je dne 9. januarja t. l. posestnika Martina Novljana na deželni cesti med Krko in Grosupljem zaklal z nožem, bil dne 10. marca t. l. na smrt obsojen in je z znano zvijačo eksekucijo zaprečil. Sodišču je predsedoval svetnik g. Golija, votanta sta bila svetnika gg. Smola in Gandini, zapisnikar avskultant g. dr. Škerlj, državno pravdnštvo je zastopal državni pravdnik g. Schwinger, zagovornik je bil g. dr. Žitek. Od izžrebanih porotnikov se radi interesantne obravnave ni pustil nihče odkloniti. Izžrebanii so bili gospodje iz vse Dolenjske. Tako je zastopana Belokrajina po metliškem trgovcu in poštarju g. Furu, krški okraj po tovarnarju g. Rumpertu, mokronoški po graščaku g. grofu Barbotu, žužemperški po trgovcu g. Zavodniku, ribniški po posestniku g. Podboju itd. Sodnijska zdravnik sta bila gg. dr. Pavlič iz Litije in dr. Repič iz Št. Vida. Prič je bilo povabljenih 42. Cigan se je jako nesrečno zagovarjal in se zapletel večkrat v protislovja. Dočim je pri prvi obravnavi vse utajil in z vso odločnostjo trdil, da se je stoprav pri Grosupljem s „kozavim“ ciganom in ciganko slučajno sešel, priznal je dne 21. t. m., da je imel nož z odlomljeno klino pri Krki v rokah, da pa je Novljana le branil proti „kozavemu“ ciganu, ki ga je s sekiro obdeloval. Veliko smeha provzročila je mej sodniki, porotniki in mnogobrojnim občinstvom, mej katerim je bil celo pater frančiškan — cigana prošnja: Gospodje naj nikan pričam ne verjamejo, ampak samo njemu, saj bo danes vse „prav po resnici“ izpovedal. Porotnik g. grof Barbo je opozarjal cigana, da danes dvakrat jednako ne govori. Prvotno je dejal, da je imel nož v levi roki, ko je kakor je predsednik ironično rekel — Novljanov „angelj varuh“ nastopil, drugič pa je zopet izjavil, da je imel nož „v varžetu“. Nova je tudi ciganova izpoved, da je ono rano provzročil „štilet“ kozavega cigana in ne njegov nož, kar pa sodnijska izvedenca g. dr. Pavlič iz Litije in dr. Repič iz Št. Vida odločno zanikujeta. Prič je bilo zaslišanih 21. Vse so govorile jako obtežljivo za cigana. Held je odgovarjal na predsednikova vprašanja kaj ima na izpovedbe prič omeniti stereotipno: „No, pa naj bo tako!“ Po obtožbi državnega

pravdnika in zagovoru zagovornika sledi je izvrsten resumé g. predsednika. Vprašanj bilo je stavljenih 7, glaseče se na prosti umor, javno posilnost, razne tatvine in težko telesno poškodbo. Porotniki (načelnik grof Barbo) potrdili so I glavno vprašanje, glasečo se na umor z 11 proti 1 glasu, II., III., IV. in V. jednoglasno in VI. z 10 proti 2 glasoma, VII. vprašanje je odpadlo. **Vsled tega pravoreka bil je cigan Held na smrt na vislicah obsojen**, kar je obudilo glasno pritrdjevanje mej občinstvom v natlačeno polni dvorani. Na pripombo g. predsednika, da je Heldu dovoljeno se proti razsodbi v treh dneh pritožiti, odgovoril je Held: „Kaj se hočem pritožiti, saj sem že zadosti pretrpel, obesil se bom še danes sam“. V spremstvu dveh orožnikov in uklenjen po stopnicah idoč, dejal je rado vednemu občinstvu: „Hudič! le naglejte se me, da boste vsaj siti“.

— **Združena strokovna društva v Ljubljani** prirede v nedeljo dne 26. nov. 1899. ob 7. uri zvečer v kazinskem steklenem salonu s prijaznim sodelovanjem pevskega društva „Naprej“ in slavne godbe c. in kr. pešpolka št. 27. kralja Belgijcev veliki Katarinski plesni venček. Vstopnina 40 kr., člani strokovnih društev 30 kr. Čisti prebitok je namenjen društvenim pornim blagajnicam.

— **Domača umetnost**. Gosp. akad. slikar M. Jama je izložil v izložbi Pleiweissovih dedičev na Mestnem trgu dvoje novih slik: okolico pred cerkvijo Klarisinj v Mostah v večerni luči in studijsko glavo nune. Slikar polaga tudi v teh dveh slikah glavno važnost na harmonijo in efekt barv ter na realističnost podobnosti. Zeleti je, da se narodni krogi zanimajo za slikarja Jama, ki je vseskozi modern individualist. Gosp. Jama sprejema tudi naročila. Svoj atelijé ima na Poljanski cesti v Bončarjevi hiši II. nadstropje.

— **Slikar Ivan Vavpotič**, ki prebiva sedaj v Parizu, kjer obiskuje slikarsko akademijo, je naslikal v barvah petorico prekrasnih razglednic po snoveh iz Prešernovih poezij. Razglednice, katere meni izdati polagoma drugo za drugo gospod L. Schwentner, so slikane v najmodernejšem slikarskem, secesionistovskem žanru ter se odlikujejo v duhoviti percepciji, izborni karakteristiki, po nežnih barvah in zares divnih okrasbah. Vavpotičeve razglednice so istinito umetniške ter bodo gotovo med najkrasnejšimi vseh razglednic v prometu. Gospod Vavpotič ima izreden dar ilustratorja, na katerega bomo Slovenci ponosni.

— **Glas iz občinstva**. Hlapci, ki prevažajo po mestu vozove za smeti, imajo to neprijetno razvado, da redno ob tržnem času, to je od polu osmih do devetih zjutraj svoj pljučam jako kvarni posel izvršujejo. Ako je vrhu tega vrome še vetrovno, nese smeti in prah iz prekucnenih trug in tružic na vse kraje po glavnem trgu in kajpada v prvi vrsti po smetani, surovem maslu, zelju in po drugih jestvinah. To gotovo iz zdravstvenih ozirov ni priporočljivo, in iskreno želeti je, da poklicano oblastvo potrebno ukrene, da tem vozačem strogo naroči, da se v prihodnje smeti le do sedme ure zjutraj smejo pobirati. Od desete ure naprej, ako je potreba, pa bi se lahko zopet pobirale, oziroma odvažale smeti.

— **Izseljevanje v Ameriko in agent Silvio Nodari v Vidmu**. Večkrat smo že opozarjali v našem listu na sleparsko početje Silvija Nodarja, agenta za izseljevanje ljudi v Ameriko, kateri ima svojo agenturo v Vidmu (Udine) na Laškem, in kateri na razne zvijačne in goljufive načine, posebno z obljubami cene in hitre vožnje in dobre hrane vabi ljudi iz cele Avstrije k sebi. Na Kranjskem ima povsod nameščene agente, ki za dobro plačo trosijo njegove laži med ljudstvom in pregovarjajo izseljence, da se napotijo k Nodarju v Videm in od tamkaj podajo v Ameriko. Vse, kar piše Silvio Nodari v svojih reklamnih listkih, je zlagano, in zlagano je tudi vse, kar pripovedujejo njegovi subagentje. Dolžnost nam je ljudstvo na to opozoriti in svariti vsakogar, da se ne poda v Videm k Nodarju. Mnogo ljudi, katere je odposlal Nodari v Ameriko, se je izgubilo, in nihče ne ve kje so. Nodari pošilja ljudi navadno v Južno Ameriko, dasi hočejo ljudje iti le v Severno Ameriko. V Južni Ameriki trpé ljudje veliko bedo in navadno jih pobere mrzlica. Nodari reče sicer ljudem, da se

peljejo v Severno Ameriko, dejansko pa se peljejo v Južno Ameriko. V tem tičizvi-jača in goljufija. Ni pa še zadosti to, Ljudje, ki se v Ameriki izkrcajo, morajo po-tem ob svojih stroških potovati dalje, dasi so mislili, da so plačali vožnjo do cilja. Včasih se izseljenci izkrcajo tudi v kaki luki in se tam prepusté svoji usodi. To je grozno. In vender se še najdejo ljudje, ki verjamejo zapeljivim besedam agentov in mislijo, da je vožnja res tako cena in dobra, kakor stoji to v tistih rumenih listkih, katere razpošilja Nodari po naši deželi. Ti si naj zapomnijo to, kar poroča avstrijski vicekonzulat s Curityba o tem, kako se je godilo izseljencem iz Galicije, kateri so se zaupali Nodariju in verovali v njegove obljube. Ti izseljenci so se hoteli peljati v Paranoqua v Brazilijo. V Santos pa so jih postavili na suho, in se je njim povedalo, da so Nodarijevi vožnji listki ve-ljavni le do Santosa. Izseljenci — bilo jih je 26 — so morali ostati v Santosu na svoje stroške in se potem obsvojih stroških peljati v Pasanoqua. Ti stroški so znašali 1700 gld. Neki drugi izseljenci so poslali Nodariju svoje kovčge, da jih odpošlje v Ameriko in so mu tudi plačali voznino. Ti izseljenci že sedaj 5 mesecev čakajo na kovčge in jih ne morejo dobiti nazaj. Tukaj se vidi, kako brezvestno zlorabi Nodari zaupanje ljudi in kako nepošteno postopa. Merodajni faktorji naj bi ljudstvo poučili v tem postopanju Nodarija in dotičnike, ki se nameravajo izseliti, svarili pred tem brezvestnim agentom. Saj imamo v Ljubljani dve zastop-stvi po vladi koncesioniranih parobrodskih družeb: „Red Star-Linie“ in „Severo-nemški Lloyd“, ki odpravljata ljudi v Ameriko in je posebno družba „Red Star-Linie“ zanesljiva, kajti onje se še niso čule nobene pritožbe. Tudi je pri tej družbi najcenejša vožnja in naj-varnejša. Kdor se hoče izseliti, naj ne verjame zapeljivim agentom, ki si iščejo svojega dobička. Naj se vsak sam pre-priča, kateri parobrodni družbi se je za-upati na potu v Ameriko, da ne bode imel škode. Izseljenci se svare tudi pred takimi agenti, ki se dajo vsled konkurence zaradi vožnje pobotati in prodajajo vožnje listke ceneje, kakor je cena nastav-ljena. To so limanice, s katerimi lovijo nevedneže. Cena je pri vsaki parobrodni družbi določena in ne more biti nižja, kakor je določena. Ako agent vsled tega, ker mu je izseljenec rekel, da je pri tej in tej družbi vožnja ceneja, da je vožnji listek ceneji, potem je lahko izseljenec osiguran, da bode med vožnjo moral doplačati, ali pa, da se mu bode to ali ono zaračunilo. Ljudje naj se ne dajo po agentih pregovoriti in preslepiti, ker sicer bodo trpeli škodo in se bridko kesali. Seveda bodo agenti trdili, da to ni res, ali to pričajo ljudje, ki so bili že tako zapeljani. Vsak si naj deset-krat premisli, kateremu agentu se bode zaupal. Nobeden pa naj se ne poda k tu-jemu agentu, sosebno pa ne k Nodariju in naj se raje zaupa ljubljanskim agentom, ki imajo koncesionirane agenture in so pod nadzorstvom in bi se njim lahko takoj prišlo do živega, če bi se kaj pregrešili.

— **Občina Lancovo pri Radovljici** je v ponedeljek po svojih zastopnikih iz-ročila gosp. ces. svetniku Murniku diplomu častnega občana.

— **Narodna čitalnica v Kranji** priredi v soboto, dne 25. novembra t. l. v svojih prostorih veselico z naslednjim vsporedom: 1. Iv. pl. Zajc: Zrinjsko-Frankopanka, 2. Ar-nošt Förchtgott Tovačovsky: „Sporočilo“, 3. Ant. Nedved: „Lahko noč!“, poje čital-nični pevski zbor; 4. „Ženski jok“, igra v jednom dejanju; 5. Ples. Začetek ob 1/2 9. uri zvečer. Vstopnina prosta. Pristop imajo društveni člani in po njih vpeljeni gostje.

— **Nesreča.** Dne 12. t. m. dogodila se je na železnici pri čuvajnici št. 543, pri Rimskih toplicah nesreča. Bratranec našega pesnika Aškerc, Josip Aškerc iz Ogrč pri Rimskih toplicah, je bil železniški čuvaj. Rečeni dan je zašel na tir tako, da ga je vlak prijel in ga vrgel tako nesrečno v jarek, da je tam mrtev obležal.

— **Ubil se je 60letni delavec Pavel Koritnik.** Pri sekanju dreves ga je podira-joče se drevo vrglo 70 m globoko na Šavski breg, kjer so ga našli mrtvega.

— **Koncert bologneškega kvarteta.** Ta slavni kvartet, ki je čislán v vseh umet-

niških krogih, priredi jutri, v petek 24. t. m. ob polu 8. uri v Tonhalle koncert. Ta kvartet je že lani koncertoval v Ljubljani in dosegel znamenit uspeh. Tudi na pro-gramu za jutri naznanjenemu koncertu so same sloveče skladbe. Iz Ljubljane pojde kvartet v Zagreb. Vstopnice se dobivajo v Fischerjevi knigotržnici.

— **Semenj.** Na semenj je bilo pri-gnanih 990 konj in volov, 496 krav in 85 telet, skupaj 1571 glav. Kupčija z voli je bila prav živahna, ker so prišli navadni kupci z Morave in z Bavarskega, in jih precej nakupili in dobro plačali. Tudi hr-vaške buše so se dobro prodajale. Kupčija z drugimi kravami, kakor tudi s konji je bila srednja.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 12. do 18. no-vembra kaže, da je bilo novorojencev 24 (= 35.64 ‰), mrtvorojenec 1, umrlih 19 (= 28.21 ‰), mej njimi so umrli: za vra-tico 2, za jetiko 4, za vnetjem sopilnih organov 1, vsled mrtvouda 1, vsled samo-mora 1, za različnimi boleznimi 10. Mej njimi je bilo tujcev 7 (= 36.8 ‰), iz zavo-dov 13 (= 68.4 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za vratico 1 oseba.

— **Najden denar.** Včeraj ponoči je našel Adolf Jaeger iz Gradca na peronu južnega kolodvora listnico s 360 gld. in jo izročil policiji. Denar je baje zgubil neki podobar s Tirolskega.

— **Razpisane službe.** Na petrazredni deški šoli v Ribnici je razpisana služba učitelja v stalno nameščenje. Prošnje je vložiti do 25. novembra t. l.

* **Ruski jezik v Nemčiji.** Pod tem zaglavjem prijavlja „Novoe Vremja“ dopis iz Berolina, v katerem pojasnjuje, kako se širi v Nemčiji znanje ruskega jezika. Naj-prej so se začeli učiti častniki, mej kate-rimi je znanje ruščine jako razširjeno. Tudi na vseučiliščih se uči ruščina, a odkar je ruska literatura si pridobila simpatij na Zapadu in začela vplivati na razvoj idej, odkar se je Evropa seznanila z rusko zna-nostjo in umetnostjo, se uče ruščine tudi taki krogi, kateri nimajo pri tem nikakih drugih namenov, kakor da spoznajo ruski narod. Tudi na trgovskih šolah se uči ru-ščina, seveda le v toliko, kolikor treba za trgovino. Sedaj se je, kakor se je oficialno naznanilo, pruski trgovinski minister obrnil do vseh trgovskih in obrtnih organizacij z vprašanjem, ne bi li kazalo uvesti pouče-vanje ruščine v vseh trgovskih šolah. „Novoe Vremja“ pravi: To je jasen dokaz, da ima ruski jezik, odkar je Nemčija stopila v jako tesno trgovinsko zvezo z Ru-sijo, čedalje večji pomen. Minister se je do trgovinskih zbornic obrnil pred vsem zato, ker sosebno ekonomični interesi zahtevajo temeljito in pravilno znanje ruskega jezika. Tako postopajo v Nemčiji. Kako pri nas postopajo, to kaže prepoved kranjske dež-vlade.

* **Žrtva znanosti.** Zdravnik dr. Pe-stano je potoval iz Lissabone v Oporto, da bi študiral ondi kugo. Vbrizgal si je prej kužni serum in menil, da zato ne more oboleti. Toda kuga se ga je prijela in vrnivši se v Lissabon, je ondi umrl. Še v soboto ga je obiskal portugalski kralj. Ker se je vršil v hiši drja. Pestane velik bal, so morali iti vsi plesalci in plesalke v bol-niščnico, da jih preiščejo, li niso okuženi. Smrt drja. Pestana je prvi slučaj kuge v portugalski prestolici.

* **Sodni stroški za Alfr. Dreyfusa.** Dreyfus, ki biva sedaj pri svoji sestri v Carpentrasu, je dobil plačilni nalog, da po-ravna sodne stroške. Račun je bil naslov-ljen: „Monsieur le Capitaine Dreyfus“. Vsi stroški, takse za priče, honorarji za izve-dence in tolmače znašajo 20.823 frankov 7 centimov. Sodba vojnega sodišča stane 12 frankov, odlok revizijskega sveta pa tudi 12 frankov. „Petite République“ poroča, da je dobil vsak aktiven general 800 frankov kot priča.

Telefonična in brzojavna poročila.

Višnjagora 22. novembra. Okrožne sodnije predsednika Gerdešiča in dr. Tavčarja je zbok neprecenljivih zas-lug, katere imata imenovana gospoda, za premestitev sodišča, izvolil mestni občinski odbor s ponosom jednoglasno za častna meščana.

Dunaj 22. novembra. V današnji seji poslanske zbornice, v kateri se je nadaljevala razprava o obtožnih pred-logih radi § 14, so se primerili naj-večji škandali. Prepirajoči se poslanci so se obsipali z najodbranejšimi psov-kami in bi se bili še kmalu stepli. Začeli so se škandali, ko je govoril Stojalowski, kateremu so socialni demokratje segali v besedo. „Lažnjivec“ in „šuft“ so bili še najmilejše psovke, kar jih je bilo slišati. Daszynski je očital Stojalowskemu, da je podkupljiv, na kar je ta rekel Daszynskemu, da je lopov, slepar, vohun, denuncijant, falot, ki je že trikrat po krivem prisegel. Ko je Fuchs prevzel predsedstvo, je dejal Stojalowski: Že vem, zakaj prihajate, da bi mi vzeli besedo, to storite vedno poljskemu klubu na lju-bav. Opravičujé Thuna, je Stojalowski vprašal soc. demokrate, zakaj ne tožijo Claryja. Daszynski: Tožite ga Vi! Stojalowski: Že vem, zakaj ga ne tožite; Vi bi tudi radi minister postali. (Veselost.) Naposled je nastal tak di-rindaj in tak hrup, da ni bilo skoro nič umeti. Malone, da so se poslanci stepli. Winkowski je zaklical Scheuerju: Vi ste „Schweinehund“. Scheuer: Vi ste sami „Schweine-hund“. Jaz sem Vas že dvakrat videl popolnoma pijanega.

Dunaj 22. novembra. Po Stojalowskemu je govoril Fran Hofmann, na kar se je debata zaključila. Gene-ralnima govornikoma sta bila izvoljena Hořica in Schrammel.

Dunaj 22. novembra. Danes do-poldne je dr. Engel češkemu klubu poročal o svoji avdienci pri cesarju. Povedal je, da mu je cesar rekel, da je odobrenje kvote, budgetnega provi-zorija in zakona o razdelitvi užitnin državna potreba in da želi, naj parla-ment te zadeve čim prej reši. Engel je na to odgovoril: Češki narod je do skrajnosti ogorčen. Rano, ki se mu je vsekala z odpravo jezikovnih naredeb, je vlada s kruto roko in na provoka-toričen način še povečala. Vsled tega niso češki poslanci niti naj-manj pri volji, jemati kakršne koli obzire. To pa toliko manj, ker so njihovi volilci že zdaj nezadovoljni z mehkim postopanjem poslancev. Cesar je na to dejal: Moja trdna volja je, da bodi vlada nepristranska, a koder je treba varovati državno avtoriteto, mora odločno postopati. Tudi če sedanja vlada odstopi, ni možno drugo kakor uradniško ministrstvo. Šele kadar nastane občeno pomirjenje, bo misliti na kako koalicijo. — V parlamentu se cesarjeve besede tako tolmačijo, da je Claryjeva usoda že odločena in da se Clary ne prikaže več v parlamentu. Merodajnim krogom je na tem, da se češki poslanci ne poprimejo obstrukcije, in zato hočejo žrtvovati Claryja. Njegov na-slednik naj postane, kakor se go-voři, Kindinger, in dobiti se hoče tudi modus, da se restituira češki notranji uradni jezik.

Dunaj 22. novembra. Poljski opozicionalni poslanci so dali češkimi poslancem svoje gla-sove na razpolaganje, če za-čnejo obstrukcijo.

Dunaj 22. novembra. Ob 3. uri popoldne se je sešel izvrševalni odbor desnice na velevažno sejo. Gre se zato, da se Čehi od-vrnejo od obstrukcije. To se hoče doseči z osebnimi in material-nimi žrtvami.

Dunaj 22. novembra. Češki vele-posedniki so imeli danes popoldne sejo, v kateri je Palffy poročal o svoji avdienci pri cesarju. Cuje se, da je Palffy na cesarjevo željo, naj klub glasuje za znane predloge, odgovoril: Veličanstvo, za klub ne morem ničesar obljubiti, ker so klubovi člani samostojne nature.

Dunaj 22. novembra. V levičar-skih krogih se govori, da postane na-slednik Claryjev Baccuquem ali Mer-weldt.

Dunaj 22. novembra. Uradni list prijavlja cesarjevo lastnoročno pismo, s katerim se sklicujeta delegaciji na dan 30. novembra. Pred novim

letom bodeta imeli delegaciji le malo sej. Glavno zasedanje bo šele v janu-varju.

Dunaj 22. novembra. Danes po-poludne sprejme cesar Bulata in Pov-šeta. Ta dva bosta jutri klubu poro-čala o tej avdienci, na kar izda klub primerno publikacijo.

Dunaj 23. novembra. V današ-nji seji poslanske zbornice so Čehi začeli z obstrukcijo. Za-četkom seje je Doležal utemeljeval svoj predlog glede prihodnjega ljud-skega štetja. Govoril je o tem pred-metu tri in pol ure. Pojasnjeval je obširno, kako se je pri ljudskem štetju pred 10 leti na Češkem postopalo in sicer je govoril o vsakem mestu po-sebej. Gradivo si je razvrstil po abe-cednem redu. Ko je prišel do mesta Jablonec, mu je predsednik Fuchs segel v besedo, češ, da to ni nikako utemeljevanje nujnosti. Pommer in Funke sta predsedniku pritrjevala, Čehi pa so demonstrirali, češ, mi smo pustili vas govoriti, pustite vi nas. Do-ležal je rekel: Če vam ni všeč, da mirno govorim, pridemo pa z glaso-vanji po imenih. Nadaljeval je potem svoj govor in končno predlagal, naj se njegov predlog odkaže upravnemu od-seku. Za njim je začel o istem pred-metu govoriti Šileny. Ta bo govoril štiri ure. Predsedstvo namerava skli-cati večerno sejo.

Dunaj 23. novembra. Po Silenyju bo govoril Spinčić in pojasnil, kako se je pri ljudskem štetju postopalo na Primorskem.

Dunaj 23. novembra. „Slovanska krščansko-narodna zveza“ je imela da-nes ob 10. uri sejo, v kateri sta Povše in Bulat poročala o svoji avdienci. Napovedani komuniké se doslej ni izdal.

Dunaj 23. novembra. Mej sejo po-slanske zbornice se je sešel ministrski svet na posvetovanje o položaju, ki je nastal vsled češke obstrukcije.

Dunaj 23. novembra. Kvotna de-putacija se snide danes ob 4. uri po-poludne, da odobri končni protokol.

Dunaj 23. novembra. Cesar je da-nes sprejel prezidij poslanske zbornice. Izrazil je svoje zadovoljstvo, da se je kvotno vprašanje ugodno rešilo.

Dunaj 23. novembra. Klub čeških veleposednikov je sklenil sinoči, da v taktičnem oziru sicer ne pojde s češkimi poslanci, da pa ostane proti vladi v najstrožji opoziciji, in da ohrani alijanco s Čehi. Engel je rekel Palffyju, da češki klub uvažuje stališče plemstva, in da mu ne bo zameril, če bo v tak-tičnem oziru hodil po svojih potih.

Dunaj 23. novembra. Komuniké o Povšetovi avdienci pri cesarju pravi, da je cesar apeliral na klub, naj votira sedanji vladi kvoto, budgetni provizorij in zakon o razdelitvi užitnin. Šele kadar bo to opravljeno, bo misliti na močno koalicijsko vlado. Povše je rekel, da smatra klub parlamentarni forum naj-važnejšim, ker le tu morejo v klubu združeni narodi zastopati svoje težnje. Klub bo ostal zvest desnici, kjer so njegovi naravni zastopniki toliko bolj, ker je tudi sedanja vlada Slovincem nasprotna, kar je pokazalo Wurmserjevo imenovanje in ker je bodočnost nejasna.

Dunaj 23. novembra. V včerajšnji seji izvrševalnega odbora desnice so Čehi izjavili, da bodo hodili svoja pota brez ozira na druge stranke. Ni dvoma, da jih desnica pusti na cedilu, vender hoče desnica vladi dati eklatantno ne-zaupnico.

Dunaj 23. novembra. Češka ob-strukcija je levičarje zelo konsternirala. Upali so vedno, da se je Čehi ne bodo lotili. Zdaj pripoznavajo, da je postal položaj za Claryja skrajno neugoden, ter sodijo, da odstopi Clary sam v namen, da s tem omogoči rešitev predlog imenovane „državne potrebe“.

Dunaj 23. novembra. Danes so došli v poslansko zbornico kot zastop-niki nemških nacionalcev Derschatta iz Gradca, Schücker iz Liberc, Kromer iz Opave in Baeuerle iz Linca, da po-skusijo doseči spravo mej nemškimi nacionalci in mej Schönererjanci.

Praga 23. novembra. „Narodni Listy“ imenujejo kot bodočega mini-

strskega predsednika grofa Potockega.

Praga 23. novembra. „Nar. L.“ poročajo, da je klub čeških poslancev sklenil preprečiti sprejetje budgetnega provizorija in zakona o razdelitvi užitnin z vsemi parlamentarnimi sredstvi. Tudi beležijo vest, da odstopita Clary in Kindinger in da se preklicajo tiste ministrske naredbe, ki so bile izdane po razveljavljenju jezikovnih naredeb.

Budimpešta 23. novembra. V poslanski zbornici so se danes primerili jako burni prizori. Kossuth je trdil, da je Cislitvanska Ogrsko opeharila. Ko je začel Széll govoriti, je opozicija burno demonstrirala kličoč: Abzug! Ali hočete kvote se bolj zvišati?

Kolonija 23. novembra. Zadnje vesti iz Afrike, piše „Köln. Ztg.“, potrjujejo, da je Estcourt izoliran. V minulih dnevih so se toraj morale zgoditi za Angleže jako neprijetne stvari. Tako je vprašanje, kje je zdaj White in kje je garnizija, ki je bila v Ladysmithu. Odkar se je sporočilo, da je zapustila Ladysmith in se utaborila na nekih gričih, se nič več ne čuje o njej.

London 23. novembra. Divizija, ki je pod vodstvom lorda Methuena, je začela svoje operacije, katerih namen je, osvoboditi Kimberley.

London 23. novembra. Iz Queenstowna se poroča, da je mnogo mladih ljudi iz Alival-Northa se pridružilo Burom. Vobče se sodi, da invazija Burom v Kaplandiji povzroči insurekcijo. Sploh se poroča, da se Afrikanerji pridružujejo Burom koder se ti pojavijo.

London 23. novembra. Vodja Afrikanerjev, Hoffmayr skuša baje uplivati na svoje somišljenike, naj ostanejo pasivni in se pogaja z zapovednikom necega oddelka Burom, da bi ti prosili Angleško, naj dovoli premirje.

London 23. novembra. Buri so, kakor se poroča iz Oranje-River-Station, zasedli Belmont-Station in okolico.

London 23. novembra. Buri so pretrgali vse telegrafične vezi s Highlandom. Železniška proga od Mooi-Riverja do Estcourt je v njihovih rokah. Estcourt nima nobene zveze več z zunanjim svetom.

Narodno gospodarstvo.

Zaveza slovenskih posojilnic.

(Občni zbor 13. novembra t. l. v Celji.)
(Konec.)

Ali so vse te „Zveze“ koristne? Da. Ali so pa vse tudi potrebne? „Zveza slovenskih posojilnic“ je najstarejše društvo te vrste, in njej se je pridružilo največ slovenskih posojilnic; torej je to društvo ne samo koristno, marveč tudi potrebno.

„Zveza kranjskih posojilnic“ je veliko mlajše društvo in le nekaka kopija slovenske „Zveze“. Kakor se je na Kranjskem nekaj posojilnic (Trnovo, Cerkljica, Lož, Kosača, Ribnica) osnovalo le v ta namen, da se je nasprotovalo že ondi prej obstoječim posojilnicam, tako se je tudi „kranjska zveza“ prvotno osnovala le, da se je nasprotovalo „slovenski zvezi“. Dandanes je vendar tudi „kranjska zveza“, ker je že toliko posojilnic na Kranjskem, sicer koristno, a ne potrebno društvo, ker obstoji v Celji „slovenska zveza“ tudi za kranjske posojilnice. Največjo nedoslednost ste pa storili tisti dve primorski posojilnici, kateri ste pristopili mesto k „slovenski“ h „kranjski zvezi“.

„Gospodarska zveza“, pri kateri je lahko katerikoli zadruga v Avstriji, bi bila čisto nepotrebno in nekoristno društvo, ako bi se bilo le v korist posojilnicam osnovalo. Ker ima ta „gospodarska zveza“ namen, skrbeti za vse zadruge (menda slovenske in hrvatske) v Avstriji, zato je na pravem mestu. Toda tega ne odobrujemo, da tudi posojilnice k sebi vabi. Posojilnice naj pripadajo k „Zvezam slovenskih in kranjskih posojilnic“, ne pa h „gospodarski zvezi“, katera naj bi skrbela le za gospodarske (nedelarne) zadruge; vsaj je že teh veliko in se vedno še nove snujejo. Nespametno je torej, da so 3 primorske posojilnice pri „gospodarski“ mestu pri „slovenski“ zvezi. Nespametno je, ako je posojilnica pri dveh zvezah. Čemu na dve strani plačevati? Posojilnicam pa, ktere so pod nadzorstvom štajerskega deželnega odbora, svetujemo, da se rajši pri družijo „slovenski zvezi“. Najmanj nam pa ugajajo tiste posojilnice (15 jih je), ktere

nočejo biti pri nobeni zvezi. Te kažejo malo domoljubja in malo zavednosti o solidarnosti. Da bi se bale biti nadzorovane, tega ne verjamemo. Da se pa — ako je to v resnici — preveč domišljujejo, ako mislijo, da je njih poslovanje v najboljšem in najlepšem redu; to menimo, da je za narodno gospodarstvo škodljiva domišljija. — Glede gospodarskih zvez so postali Goričani separatisti, ker so si osnovali „Centralno posojilnico“ za svoje posojilnice in gospodarske zadruge ne samo v ta namen, da bi to posredovalo glede denarnega prometa, kar nekoliko odobrujemo, marveč v prvi vrsti v to svrhu, da bode goriško „Centralno posojilnico“ nadzorovala svoje posojilnice in zadruge.

Da Štajerci niso separatisti, kaže „Zveza južno štajerskih kmetijskih zadrug“. Ta hrepeni po združitvi z „Gospodarsko zvezo“ v Ljubljani. Ako bi Kranjci enako postopali, morala bi „Zveza kranjskih posojilnic hrepeniti po združitvi z našo „Slovensko zvezo“.

Naposled vršila se je volitev v odbor in bili so izvoljeni gg.: Miha Vošnjak (kot predsednik), dr. J. Dečko (podpredsednik), dr. Jožef Srnec, dr. Majaron, Ivan Valenčič, V. Podgorac, A. Strmec, Sl. Jenko.

Poslano.

Tukajšnji odvetnik g. dr. Furlan je sestavil in priobčil v včerajšnjem „Slovencu“ nekov pamflet v podobi tendenciozno, v prid svoji osebi prikrojena poročila zadevajočega kazensko zadevo med njim in med menoj.

Ker je spravljal to zadevo tudi v časopisje, kamor praska med dvema advokata ne spada, tedaj sem primoran tudi jaz se zateči v javnost. Prosim pa slavno občinstvo oproščenja, da obračam njega pozornost na to zadevo.

Ker pa je g. dr. Furlan se drznil v javnosti ob mojo čast, tedaj hočem podati o navedeni aferi sledeče brezobzirno pojasnilo:

Dne 5. junija letos razposlal je advokat dr. Furlan šestim mojim klientinjam in njihovem bratu g. Josipu Verbiču, posestniku in tovarnarju v Bistri, pisma v katerih koncu jih pozivlje, da naj za neki v Ljubljani se vršeči razgovor „pooblastijo poštenega odvetnika, kateri bo imel v prvi vrsti njihove, ne pa svoje koristi pred očmi.“

To nesramno, ves advokatski stan žaleče pismo poslal je advokat dr. Furlan kakor rečeno, mojim klientinjam, ktere so bile moja lastna tašča, druge pa njene sestre, toraj najbližji sorodniki moje soproge, s katerimi sem vrh tega v najlepših prijateljskih razmerah.

Naravno je, da sem bil jaz in moje klientinje prepričanja, da zgorajšnja nesramna opazka meri name. V sled tega sem tožil dr. Furlana zaradi prestopka zoper varnost časti. Takoj pri razpravi sem pa izjavil, da mi ni do tega, da bi bil gospod dr. Furlan kaznovan, temveč zadeva se mora pojasniti na vse strani, posebno, ker je gosp. dr. Furlan mej drugim tajil znano mu okolnost, da sem takrat že poldrugo leto sem bil zastopnik svoje tašče in njenih pet sestra.

Sedaj je pa začel advokat gosp. dr. Furlan stikati v zvezi s svojim pisarjem in bivšim mojim solicatorjem, ki moje kliente pozna, okrog bivših mojih klientov, vabil jih je osebno in pisмено v svojo pisarno itd.

Na podlagi tistih jednostranskih in polovičarskih povedb nekaterih mojih bivših klientov zmašil je potem g. dr. Furlan skupaj neko vlogo, kateri navaja iz moje devetletne advokatske prakse šest dozdevnih nepravilnosti, za katere pripisuje meni kot šefu pisarne subjektivno in moralično odgovornost.

Kdor pa količkaj pozna poslovanje v advokatskih pisarnah, ta mi bode pritrdil, da so še zoper vsacega advokata nekateri bivših njegovih klientov zabavljali, in da za kakšno sploh v pisarni provročeno nepravilnost šef ni vedno tudi moralično odgovoren.

Pri razpravi dne 18. novembra letos sem jaz na posredovanje sodnikovo izjavil, da sem pripravljen od tožbe proti dr. Furlanu odstopiti, ako izjavi on na zapisnik, da zgoraj navedena opazka v pisarni z dne 5. junija letos ni name merila, in da gosp.

dr. Furlan v tistem pismu ni imel mene, svojega stanovskega kolega v mislih. Ob enem sem pa zahteval, da naj se takoj vsi spisi odstopijo kompetentni oblasti, to je advokatski komori, kar je g. dr. Furlan v navedeni svoji vlogi trdil nekaj slučajev iz moje pisarne, za katere dela mene odgovornega, dasiravno so ti slučaji taki, da jih lahko proti vsakomur z mirno vestjo zagovarjam.

G. dr. Furlan je potem izjavil na zapisnik, da zgorajšnja njegova pisma niso name merila, in da on ni imel mene v mislih, ko je v sedmih pisnih pisal tisti stavek, katerega sem zgoraj citiral.

Ako mi da tako izjavo človek, ki je advokat in moj stanovski kolega, o katerem si ne morem misliti, da bi govoril, četudi kot obtoženec, neresnico, tedaj mu moram tudi verjeti, in moji časti je s tem zadoščeno.

Ako bi bil g. dr. Furlan nasprotno izjavil, tedaj bi bila pred kazensko sodnijo dalje plesala.

Z navedeno izjavo se je pa gosp. dr. Furlan ujel v past, katero je bil sam nastavil. Ker g. dr. Furlan po lastni izjavi ni imel mene v mislih, ko je pisaril o takih poštenih advokatih, ki imajo pred vsem svoje koristi pred očmi, ne pa koristi svojih klientov, tedaj je pa on, — advokat — očitno advokatom sploh, in posebej pa ljubljanskim advokatom, da so med njimi vsi ali pa nekateri taki poštenjaki, ki imajo pred vsem svoje koristi pred očmi, ne pa koristi svojih klientov.

Navedena pisma so romala v Zagreb, v Konjice, v Vuzenice, v Planino, v Postojino in v Ilirsko Bistrico. Vse te adresatinje in njegovi soprogi in sploh vsak, kdor je tista pisma čital, je moral na tako avtoritativno izjavo advokata dr. Furlana biti prepričanja, da so v Ljubljani taki advokate, kakor so jim bili v tistih pisnih označeni, kajti za v Ljubljani se vršeče dejanje bi navedene adresatinje izvolile le ljubljanskega advokata.

Jaz za svojo osebo sem dobil zadoščenje, ostalim mojim kolegom v Ljubljani ga bode dala pa advokatska komora.

V Ljubljani, 23. novembra 1899.

Dr. Hudnik.

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Peter Strel, trgovec v Mokronogu povodom svoje svatbe nabral 14 K. — G. Fr. Maselj v Olomucu 10 K. — G. Franjica Majzeljeva v Beli cerkvi 9 K. 74 vin. (in sicer sta darovala 9 K. dva prijatelja, ki sta se po 24 letih zopet našla, 74 vin. pa je daroval drug gospod.) — G. Josip Mohorko, želez. uradnik v Brežicah 6 K., nabral v mali veseli družbi praznojoči odhodnico g. Knajzelja od „tega ledig stanú“. — Skupaj 39 K 74 vin. — Živel! rodoljubni darovalci!

Za Prešernov spomenik: G. Fran Lajovic, predsednik pevskega društva „Struna“ na Vačah 18 K, kot majhen prispevek od veselice za Preš. spom. Živel naš največji pesnik, katerega najbolj oni pozna in ceni, ki največji trpi! — G. Fr. Maselj v Olomucu 10 K. — Skupaj 28 K. — Živel! vsi darovalci, ki ne zabijo svoje narodne dolžnosti!

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljenja. Originalna škatljica 1 gld. a. v. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekar A. MOLL, ces. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj kot dve škatljici se ne pošlje naravnost. 1 (59-16)

Messmer-jev čaj je nedosežno izvrstno mešanje. Marka dobrih spoznavalcev čaja ter finega občinstva. Vsak poskus pridobi marki trajnih prijateljev. Zabožki na poskušnjo à 100 gr. po 50, 60, 75 kr. in 1 gld. pri Antonu Stacul-u, Ivana Luckmann-a nasledniku, J. C. Praunseiss-u ter pri Ivanu Buzzolini-ju v Ljubljani. V. (1899-1)

Umri so v Ljubljani:

Dne 17. novembra: Marija Kramar, posestnikova hči, 32 let, Radečkova cesta št. 11, jetika.
Dne 20. novembra: Antonija Rudolf, mizar-skega pomočnika hči, 2 leti, Sv. Petra cesta št. 70, skrofeljni.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m. Srednji aračni tlak 736-0 mm.

Nov.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
21.	9. zvečer	742-7	43	sr. sever	oblačno	0,0 mm
22.	7. zjutraj	742-9	-1-2	sl. szahod	jasno	0,0 mm
	2. popol.	742-3	5 0	sl. jug	jasno	0,0 mm
	9. zvečer	743-2	-1-0	sl. izahod	jasno	0,0 mm
23.	7. zjutraj	745-0	-4-5	sl. jzahod	megla	0,0 mm
	2. popol.	744-2	5-6	sl. jzahod	jasno	0,0 mm

Srednja temperatura torka in srede 4-2° in 0-9°, normale: 2-4° in 2-1°.

Dunajska borza

dne 23. novembra 1899.

Skupni državni dolg v notah	99	gld.	60	kr.
Skupni državni dolg v srebru	99	„	35	„
Avstrijska zlata renta	116	„	65	„
Avstrijska krona renta 4%	99	„	85	„
Ogerska zlata renta 4%	116	„	65	„
Ogerska krona renta 4%	95	„	15	„
Avstro-ogerske bančne dolnice	905	„	—	„
Kreditne dolnice	371	„	50	„
London vista	120	„	65	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	„	—	„
20 mark	11	„	78	„
20 frankov	9	„	57 1/2	„
Italijanski bankovci	45	„	10	„
C. kr. cekini	5	„	69	„

Vsa vrednostna papirja prekrbuje BANKA MAK VERSEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

NEW-YORK

družba za zavarovanje življenja

Najstarejša mednarodna življensko-zavarovalna družba sveta

Ustanovljena l. 1845 — V Avstriji od l. 1876

izdaja:

police, brez razlike poklica, dela, potovanja in življenskih navad;

police, neizpodbijalne po enem letu;

police, nezapadljive po treh letih;

police, obsegajoče tabelo s števil-vilkami o zajemčeni visokosti posojil, katera se dovolijo od leta do leta po preteklem 3. letu zavarovanja; katere v slučaju iz kakeršnegakoli vzroka nastopivšega ustavljenja premijskega plačila jamčijo od dokončanega 3. leta zavarovanja naprej zneske povratnega kupa in zmanjšanja, kakor tudi razširjenja zavarovanja za polni prvotni znesek brez troškov in za stalno število let. (1974-2)

Glavno ravateljstvo za Avstrijo:
Dunaj, l., Graben 8 (v družbeni palači).

Matija Dolničar, veleposestnik v Trbovljah, naznanja v svojem in v imenu otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je njegova predobrotljiva soproga, oziroma mati in sestra, gospa

Terezija Dolničar, vdovljena Polak, rojena Holobar

danes zjutraj ob 1/7. uri, po kratki, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, umrla.

Pogreb drage ranjke gde iz hiše žalosti v petek ob 9. uri dopoldne na pokopališče v Trbovljah.

Sveta maša zadušnica se bode brala v ponedeljek ob 8. uri v farni cerkvi v Trbovljah.

Prerano umrlo priporočamo v blag spomin!

(2114)

V Trbovljah, dne 22. listopada 1899.

Trgovina s čipkami v saksonskih rudnih gorah bi rada stopila v zvezo s kakim tovarnarjem za platnene

Idrijske čipke

in prosi za ponudbe s priloženimi malimi vzorci in navedenimi najnižjimi cenami proti takojšnjemu plačilu pod šifro L. II. 4420 na upravitelstvo anonc Rudolfa Mosse v Lipskem (Annoncen Expedition Rudolf Mosse Leipzig). (2115-1)

Dober

glasovir

je na prodaj na južnem kolodvoru, II. nadstropje, na levo stran. (2116-1)

Brivnica

v sredini mesta Gradca se radi selitve takoj proda. (2117-1)

Vprašanja in ponudbe: Gradec, glavna pošta restante pod „brivec“ 350.

„Ljubljanski Zvon“

števil. 1 leta 1897 kupi upravništvo „Ljubljanskega Zvona“.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 04 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Cariba, Bregencia, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lienca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 0 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 0 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 55 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (1206)

Moka

iz mlina

Vinkota Majdič v Kranji

oddaja se po

en gros cenah v plombriranih vrečah po 10 in 25 kil v prodajalni

Maksa Domicelja v Ljubljani

na Rimski cesti

vis-à-vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brezplačno. Plombe originalne mlinske.

Moka oddaja se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil. (459-38)

Opozarja se, da priznava izvrstni izdelek prvega domačega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje z izdelki vseh ogerskih mlinov.

Koroški rimski vrelec

najfinejša planinska kislá voda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškom, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehuru in ledvicah. 46

Zaloga v Ljubljani: M. E. Supan in P. Lassnik, v Kranji: Fr. Dolenz, A. Kummer, v Radovljici: Oton Homan, v Mojstrani: J. Kozjek.

Moderce

izvrstne fačone,

najboljši izdelek

priporočá 46

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Najnižje cene. 46

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13. Tovarniška zaloga

šivalnih strojev

in velocipedov.

Čeniki zastoj in poštine prosti.

Vsakovrstno česlanje

izvršuje in tudi poučuje

Giulielma N. (2111-2)

Dunajska cesta števil. 31, na dvorišču.

Oženjenega, treznega

kravarja

z doraslim sinom, oziroma bratom, katera znata dobro molziti, ter se na mlekarstvo, kakor tudi na govejo živino dobro razumeta. sprejme v stalno službo mlekarstvo v Laverci.

Mesečna plača znaša ob pripravnem prostem stanovanju in svoji hrani 40 gld. Žena, oziroma dorasla hčer ima za molžo in pomivanje mlečne posode posebno plačo.

Prosilci za to službo obrnejo naj se osebno ali pismeno na lastnika mlekarne g. **Karola Lenčesta v Laverci pri Ljubljani** najkasneje do konca t. m. (2027-5)

Istotam sprejme se tudi takoj spreten

kovač

in se mu izroči kovačnica.

Premestitev obrti.

Usojam si visokočastitim gospodom zdravnikom ter svojim častitim odjemalcem uljudno naznaniti, da sem svojo obrt preložil iz hiše Poljanski nasip št. 48

v hišo Sv. Petra nasip št. 5

ter prosim najuljudneje, tudi za naprej me počastiti z mnogoštevilnimi naročili.

Velespoštovanjem

K. Piotrowski

ortopedist in bandažist.

Dobavitelj tukajšnje deželne bolnice in drugih zavodov. (2107-2)

Slavn. občinstvu ljubljanskemu in na deželi uljudno naznanjam, da sem zopet začela izdelavati slovite

kranjske klobase

kakor tudi

krvave in jetrne klobase

in prosim, da mi slavno občinstvo podeli svojo naklonjenost in svoje zaupanje

Naročila na vsakovrstne klobase vsprejema zame iz prijaznosti gospod

J. C. Praunseiss

trgovec z delikatesami, Mestni trg.

S spoštovanjem

Barbara Kopač.

(2087-2)

Št. 39.148

Razglas.

(2100-3)

Da se za slučaj zanešenja kuge v naše mesto pravočasno potrebno ukrene, odredil sem, da vsako hišo in k njej spadajoča gospodarska poslopja v mestu ogleda posebna magistratna komisija, katera bode zlasti konstatovati imela vse zdravstvene nedostatke in pa vse okolnosti, katere bi v slučaju zanešenja kuge širjenje iste pospeševati utegnile.

Ker se bode to komisijonovanje, katero se prične že te dni, vršilo v interesu vseskupnega ljubljanskega prebivalstva kakor tudi v interesu vsacega posameznika, pričakujem, da bodo gospodje hišni posestniki radi šli na roko voditeljem komisij ter jim skušali v vsakem oziru olajšati njihovo nalogo.

Za voditelje komisij sem določil:

1. mestnega nadkomisarja Jakoba Tomca za ves na desnem bregu Ljubljane ležeči del mesta;
2. tržnega nadzornika Janka Bleiweisa viteza Trsteniškega za oni del mesta na levem ljubljaničinem bregu, ki leži južno od Prešernovih ulic in Franca Jožefa ceste ter
3. na zornika mestnega užitninskega zakupa Ignacija Valentinčiča za oni del mesta na levem ljubljaničinem bregu, ki leži severno od Prešernovih ulic in Franca Jožefa ceste.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 16. novembra 1899.

Zupan: Ivan Hribar.

Prodaja zemljišč.

Naslednja, v konkurzno maso „zapuščine Luke Tavčarja“ spadajoča zemljišča se izvensodno prodajo.

1.) Sodno na 6266 gld. 50 kr. cenjeno zemljišče v Šent Vidu pri Vipavi, obstoječe iz hiše št. 77 z opravo in fundus instructus, gospodarskih poslopij, vinogradov, travnikov, paše, njiv in gozdov, v približni meri 13 ha;

2.) Sodno na 13.206 gld. 55 kr. cenjeno posestvo Narpelj pri Krškem, obstoječe iz gospodske hiše „Vila Olga“ z opravo in fundus instructus, iz gospodarskih poslopij, vinogradov, travnikov, njiv in gozda, v približni meri 10 ha;

3.) Sodno na 11.253 gld. 56 kr. cenjeno zemljišče v Bukovju in Drebnovicah pri Sušici-Vizelj, obstoječe iz hiše št. 39 v Bukovju z opravo in fundus instructus, gospodarskih poslopij, vinogradov, travnikov, pašnikov in gozda, v približni meri 31 ha.

Ponudbe naj se pošljejo do 15. decembra t. l. upravniku konkurzne mase, dru. Antonu vitezu pl. Schoeppl-u, odvetniku v Ljubljani, Gospodske ulice št. 5, kjer se tudi lahko vpogledajo cenilni zapisniki in zemljeknjižni izvlečki ter se dajejo nadaljna pojasnila. (2113-1)

Izkušeno dobre kvalitete

blaga za moške obleke

razpošilja

oddelek za sukno

(1789-16)

tvrdke

Kastner & Öhler, Gradec.

Špecialiteta: Štajerski loden.

Vzorci se razpošiljajo brez stroškov.

Stalne cene.

Pod Trančo št. 2. 46 Veliko zalogo Najnižje cene. 46

klobukov

priporočá J. Soklič. Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice števil. 4. Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati. 46

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporočá za vsa v to stroko spadajoča dela. 46

Postrožba točna. — Cene nizke.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo 46

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša) priporočá svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprostejših kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za oblake z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Avgust Repič

sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice števil. 16 v Trnovem

se priporočá sl. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vinsko posodo. 46

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1. 46

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatnice, katere se dobivajo v zlic njih izbornosti ceno. — Čeniki zastoj in poštine prosti.

Največja izber najnovejšega

svilnatega blaga

črnega in barvastega za cele obleke in bluze, priporočá 46

Alojzij Persché

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Lepo stanovanje

3 sobami in pripadajočimi objekti, odda se takoj ali za februarjski termin 2080-3 na Poljanski cesti št. 24.

Plačilni markér

slovenskega in nemškega jezika zmožen, se takoj sprejme (2075-3) v kavarni C. Egia v Ljubljani.

80 hektolitrov pristnega vina

proda po ugodni ceni S. F. Schalk v Sevnici iz svojega vinograda (2118-1) na Vidmu pri Krškem.

Nezaslišano! Čudovito!

240 komadov za samo gld. 1-95

1 elegantna ura s triletim jamstvom in goldin-verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantarjem, 1 krasna kravatna igla s simili-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, 1/2 ducata platnenih žepnih robcev z barvanimi obročki, 1 praktični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1 fina sčotka za obleko, par finih nogovic, 1 jako elegantna damska broša najnovejše fačone, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavratniških in naprsnih gumbov poslednje zajamčeno 3%, zlato, 1 krasno toaletno zrcalo z etuijem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratek čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštne povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder Krakau L/M.

Poštno predalo št. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (2035-4)

Ravnokar je izšel

Stenski koledar

à 25 kr., po pošti 28 kr. (1988-7)

Skladni koledar

à 60 kr., po pošti 65 kr.

* Josip Petrič *

tovarniška zaloga papirja

*** v Ljubljani ***

*** Sv. Petra cesta št. 4.

Kavčič & Lilleg

Ljubljana, Prešernove (proj Slonove) ulice št. 1

„pri Zlatorogu“ (21-269)

Zaloga najboljšega

špecerijskega blaga

po nizkih cenah.

Na drobno in na debelo.

Pridnega (2077-3)

trgovskega pomočnika

ki je več nemškega in slovenskega jezika, dober kupec se sprejme takoj pri Dragotinu Novaku, trgovina mešanega blaga v Trebnjem. — Ravno tam se sprejme tudi

učenec.

Redilni beljak.

1 kilo Tropona ima isto redilno vrednost, kakor 5 kil najboljšega govejega mesa ali 180-200 jajc. Tropon se spremeni v telesu neposredno v kri in mišičevno tvarino, ne da bi stvoril mast. Tropon ima torej, ako se redno zavziva, za posledico, da se izdatno okrepejo moči pri zdravih in bolnih, in se more mešati mej vsako jed, ne da bi škodoval njih lastnemu okusu. Jako nizka cena Tropona omogočuje vsakomur, (1909) da si ga lahko omisli. (6)

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Tovarna za Tropon, Mülheim-Ren.

Glavni zastop za Avstro-Ogersko:

M. Winckler, Wien 5, Wien-Strasse 55.

Občina Jesenice na Gorenjskem razpisuje službo občinskega policaja

z letno plačo 400 gld. in prosto službeno uniformo. Oziralo se bode v prvi vrsti na bivše orožnike, v drugi na doslužene vojake. Prosilci morajo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika. Prošnje, opremljene z vojaško prehodnico in npravstvenim spričalom, je vlagati

do 10. decembra t. l.

(2108-2)

pri občinskem predstojništvu na Jesenicah.

Jesenice, dné 18. novembra 1899.

Jožef Klinar

občinski predstojnik.

RAZGLAS.

S tem se odpre XXI. kr. ogr.

državna dobrodelna loterija

katero čisti dobitek se bode rabil vsled Najvišje odločbe Nj. c. in kr. apostolske Visokosti za nastopne dobrodelne in splošno koristne namene:

1.) Fond za nepremožne vdove drž. uradnikov in sirote, ki se ima ustanoviti 2.) Splošna bolnica v Sárvaru. 3.) Katoliška zavetna družba javencev. 4.) Ljudska kuhinja budimpeštanskega V. okraja. 5.) Učilni in odgojni zavod v Stari Budi, kateri je pod vodstvom po sv. Vincenciju imenovanih Pavlanskih sester. 6.) Belega križa dež. najdenišnica. 7.) Mestna bolnica v Sinju. 8.) Mensa academica v Košicah. 9.) Budimpeštansko Tabitha društvo. 10.) Kološka filialka ogrskega rudečega križa.

Na 7691 določeni skupni dobitki znašajo glasom sledečega igralnega črteža 365.000 kron in sicer:

1 glavni dobitek	— — — 150.000 kron	10 dobitkov	— — — à 1.000 kron
1 " "	— — — 50.000 "	20 "	— — — " 500 "
1 " "	— — — 20.000 "	50 "	— — — " 100 "
1 " "	— — — 10.000 "	100 "	— — — " 50 "
2 dobitka	— — — à 5.000 "	1000 "	— — — " 20 "
5 dobitkov	— — — 2.000 "	6500 "	— — — " 20 "

Žrebanje bode nepreklicno dne 30. decembra 1899.

Vsaka srečka velja 2 gld. av. velj.

Srečke se dobivajo pri loterijskem dohodnem ravnateljstvu v Budimpešti (IX. Csepel-rakpart, Halbstock), pri vseh davčnih in solnih uradih, večinoma tudi pri vseh poštinih uradih ter pri v vseh mestih in večjih krajih nastavljenih organih za prodajanje srečk.

Budimpešta, dne 1. avgusta 1899.

(2003-4)

Kr. ogr. lot. doh. ravnateljstvo.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registr. zadruga z neom. zavezo

pisarna v Šelenburgovih ulicah h. št. 3 v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 1/2 % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobredelnih, občekoristnih zavodov in vseh slovenskih društev, kakor tudi delavcev in poslov cele dežele se obrestujejo po 5 %.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(1688-21)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Hôtel Liebald

Dragotin Doljan v Zagrebu.

Popolnoma renoviran hotel. Krasne prostorne sobe. Največji komfort. Omnibus pri vsakem vlaku. Cene primerno nizke. Pristna hrvatska in inozemska vina. Prava, okusna hrvatska kuhinja.

Rojakom Slovencem se priporočam za mnogobrojen obisk. Vsakdo, ki je obiskal moj hotel, je bil zadovoljen.

Z velespoštovanjem

* Dragotin Doljan *

hôtelir.

(1977-7)

Frau

Janko Klopčič

Ljubljana, Prešernove ulice št. 4

prodaja najceneje.

Prej J. Zor Alohizij Erjavec J. Zor Prej

črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološki učeniški muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuv. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujavo obuvale, ter razne potrebščine za to obrt.

47

Mere se shranjujejo. — Vnanjim naročilom naj se priloži vzorec.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki fačoni

* * * * * priporočá * * * * *

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

47

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, ež e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e e

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar

Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljiške kroglice 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste. Popravila od kosti, roga, morskih pen, iantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni.

47

Za

! Miklavža !

priporočá

pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21

najfinejše, sveže in zdravo

pekarsko in nasladno pecivo.

47